

**BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG**

**A HELLTHERM Bt. vagyoni,
pénzügyi és jövedelmi helyzetének
vizsgálata a beszámolók alapján**

Belső konzulens: Péterfi Mónika

**Külső konzulens: Imre Sándorné
szak**

**Árok Evelin
Nappali tagozat**

Pénzügy – Számvitel

Számvitel szakirány

2015.

NYILATKOZAT

a szakdolgozat digitális formátumának benyújtásáról

A hallgató neve: **Árok Evelin**

Szak/szakirány: **Pénzügy – számvitel szak, számvitel szakirány**

Neptun kód: **N4LJ8F**

A szakdolgozat megvédésének dátuma (év): **2015.**

A szakdolgozat pontos címe:

A Helltherm Bt. vagyoni-, pénzügyi és jövedelmi helyzetének vizsgálata a beszáműk alapján

Belső konzulens neve: **Péterfi Mónika**

Külső konzulens neve: **Imre Sándorné**

Legalább 5 kulcsszó a dolgozat tartalmára vonatkozóan:

vagyonfedezettség, hatékonyságvizsgálat, likviditás, eredménykimutatás, jövedelmezőség

Benyújtott szakdolgozatom **nem titkosított / titkosított.**

(Kérjük a megfelelő aláhúzni! Titkosított dolgozat esetén kérjük a titkosítási kérelem egy eredeti példányát leadni: a kérelem digitális másolatának a szakdolgozat digitális formátumában szerepelnie kell.)

Hozzájárulok / nem járulok hozzá, hogy nem titkosított szakdolgozatomat a főiskola könyvtára az interneten a nyilvánosság számára közzétegye. *(Kérjük a megfelelő aláhúzni!)* Hozzájárulásom - szerzői jogaim maradéktalan tiszteletben tartása mellett – egy nem kizárólagos, időtartamra nem korlátozott felhasználási engedély.

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy szakdolgozatom digitális adatállománya mindenben elegendő tesz a vonatkozó és hatályos intézményi előírásoknak, tartalma megegyezik a nyomtatott formában benyújtott szakdolgozatommal.

Dátum: Vanyola, 2015.05.10.

.....
hallgató aláírása

A digitális szakdolgozat könyvtári benyújtását és átvételét igazolom.

Dátum: Zalaegerszeg, 2015.05.19.

Budapesti Gazdasági Főiskola.....
Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg Könyvtára könyvtári munkatárs
8900 Zalaegerszeg
Gasparich u. 18/A
Adószám: 15329822-2-10

Tartalomjegyzék:

1. Bevezetés	4
1.1 A Helltherm Kereskedelmi és Szolgáltató Betéti Társaság létrejötte, története.....	5
1.2 A vállalat tevékenysége	7
1.3 A társaság szervezeti felépítése	7
1.4 A vállalat számviteli politikája	10
2. A gazdasági elemzés szükségessége.....	14
2.1. A számvitel szükségessége, fontossága	14
2.2 Az éves beszámoló szerepe, és a gazdasági elemzés.....	15
3. A társaság vagyoni helyzetének vizsgálata.....	17
3.1. Eszköz és forrásállomány összetételének elemzése	17
3.2. Vagyonfedezettség, eszközmegtérülés bemutatása.....	23
3.3. Tőkeszerkezet bemutatása mutatószámokkal.....	24
3.3.1. Tőkeellátottság	24
3.3.2. A kötelezettségek részaránya	25
3.4. Egyes mérlegtételek részletes elemzése	26
3.4.1. Tárgyi eszközök állomány alakulása.....	27
3.4.2. Készletek alakulása	28
4. Pénzügyi, likviditási helyzet vizsgálata.....	30
4.1. Likviditási mutatók	32
4.1.1. Rövid távú likviditás	34
4.1.2. Hosszú távú és dinamikus likviditás	35
4.2. Vevő-, szállítóállomány mutatói	36
4.2.1. Vevőállomány aránya a szállítóállományhoz.....	36
4.2.2. Vevők forgási sebessége	38
4.2.3. Szállítók forgási sebessége.....	38
4.2.4. A vevők és szállító állomány alakulása.....	39
5. Az eredménykimutatás elemzése	40
5.1. Jövedelmi helyzet elemzése	43
5.1.1. Árbevétel arányos jövedelem elemzése	45
5.1.2. Tőkearányos jövedelmezőség alakulása.....	46
5.1.3. Eszközarányos jövedelmezőség alakulása	47

5.1.4. Élőmunka-arányos jövedelmezőség alakulása.....	49
5.2. A gazdasági hatékonyság vizsgálata.....	50
5.2.1. Komplex gazdasági hatékonyság vizsgálata.....	53
5.2.2. Parciális hatékonyság.....	55
5.2.2.1. Eszközhatékonyság.....	57
5.2.2.3. Bérhatékonyság, bérigényesség:	58
6. ÖSSZEFOGLALÁS	60
Irodalomjegyzék	63
Ábrajegyzék	64
Mellékletek	67

1. Bevezetés

Szakedolgozatom témája a Helltherm Bt. vagyoni-, pénzügyi-, és jövedelmi helyzetének átfogó elemzése több év beszámolója alapján. Egy könyvelő iroda kültagjaként családi vállalkozásban dolgozom, és itt töltöm a szakmai gyakorlatom. A Helltherm Bt. bemutatását választottam, mert betekintést nyertem a szakmai gyakorlatom során a cég életébe.

A főiskolán szerzett tudásom és ismereteim alapján egyértelművé vált számomra a témaválasztás. Nagyon megszerettem az elemzéssel és számvittel kapcsolatos tárgyakat. Felkeltették az érdeklődésemet a komplex elemzés és a teljesítmény és erőforrás elemzés tárgyak

A vállalati működés sikerességéhez hozzátartozik a gazdálkodási folyamatok ismerete, és elengedhetetlen feltétele a tájékozottság. A Helltherm Bt. fő tevékenysége az épületasztalos-szerkezet szerelése, a redőnyök, nyílászárók, árnyékolástechnikai eszközök gyártása, amely elengedhetetlen a családok, munkahelyek számára. A megfelelő hőmérséklet biztosítása a szigetelő nyílászárókkal oldható meg, amelyet a Helltherm Bt. készít.

Szakedolgozatomban először bemutatom a vállalkozás létrejöttét, szervezeti felépítését, majd a számviteli politikáját. Később a Bt. vagyoni-, pénzügyi-, jövedelmi helyzetének elemzését mutatom be, melyet a tanulmányaim során megismert komplex elemzési módszerek, eljárások segítenek. A vállalkozás gazdálkodásából az utolsó három üzleti év beszámolója, kiegészítő melléklete, főkönyvi kivonata állt rendelkezésemre.

A társaság vagyoni helyzetének vizsgálata során elemzem az eszköz- és forrásállomány összetételét, a vagyonfedezettséget, valamint bemutatom a tőkeszerkezet felépítését, és a mérlegtételek részletes értékelését. A pénzügyi helyzet vizsgálatán belül elemzem a társaság likviditási mérlegét, likviditási mutatóit és a vevő- és szállítóállomány mutatóit. Majd az eredménykimutatás és a gazdasági hatékonyság vizsgálatán el belül mutatok be olyan pontokat, amelyek lényegesek a vállalkozás elemzése szempontjából.

1.1 A Helltherm Kereskedelmi és Szolgáltató Betéti Társaság létrejötte, története

1. kép: Helltherm Bt. logója a honlapról

„A társaság 2000. 06.22-én alakult, 2000. 07. 06-i cégnyilvántartásba vétele Cg. 19-06-505694 szám alatt történt. A társaságot három fő természetes személy: Marics Roland, Marton Sándor és Karácsony László alapította 10.000 Ft összegű vagyoni betéttel, amely teljes összegben készpénzből állt, ez később 2002. 12. 30.-án 7.000.000 Ft összegre felmérésre került, a felemelt vagyoni betét is teljes összegben készpénzből állt. 2001. 07. 15-én Marton Sándor és Karácsony László kilépett a gazdasági társaságból, Marics Imréné belépett a gazdasági társaságba, aki annak jelenleg is tagja.” (Kiegészítő melléklet)

A társaság jegyzett tőkéje 2005. 06. 01. napjával 17.000.000 Ft összegre felemelésre került, amely teljes egészében készpénzből állt.

A mai nehéz gazdasági helyzetben a családok és a vállalkozás számára fontos, hogy megfelelő nyílászárókkal rendelkezzen, mivel egy ház szigetelése a nyílászárók által elengedhetetlen, ezért a vállalkozás legfőbb célja ezt biztosítani az ügyfelek számára. A növekvő piaci igény kielégítésére az alkalmazotti létszám növelése elengedhetetlen. (www.helltherm.hu)

Jelenleg a Helltherm Bt. 25 főt foglalkoztat.

2010-ben pályázatot nyújtott be a vállalkozás az Új Magyarország Fejlesztési Terv Gazdaságfejlesztési Operatív Program keretében, melyet meg is nyert. Ez egy eszközbeszerzési pályázat, amely következtében 1.597.800 Ft támogatást szerzett a vállalkozás, majd ezt beruházta egy rönkhasító szalagfűrészbe és egy üvegezőléc-vágó

körfűrészbe. A rönkhasító fűrészgép rönkök, prizmák felfűrészelésére alkalmas eszköz. Az üvegező lécvágó pedig egy körfűrész, amely darabolást tud végezni és pontosan felméri az üveget. (www.helltherm.hu)

2. kép: KABAN AD 1050 típusú
üvegező lécvágója a Helltherm Bt.-nek

3.kép: TTM-1100 rönkhasítója a
Helltherm Bt.-nek.

További pályázatok a vállalkozásnál:

- 2012-ben munkahelymegtartó pályázat az üzemi bővítés támogatásához.
- 2014. januárjában pályázatot nyújtott be a vállalkozás az Énjogosultság Panelprogram a Generál kivitelezéséhez, amelyet meg is nyert
- 2014-ben egy újabb pályázatot sikerült nyernie a Helltherm Bt.-nek.

A Munkahelyteremtő Pályázattal 4.000.000 Ft-ot nyert a vállalkozás. Ezzel a támogatással porelszívó rendszer egy részét finanszírozták, a maradék összeget saját forrásból fizette ki a társaság.

1.2 A vállalat tevékenysége

A síküveg további feldolgozása, vas-, acél-, vasötvözet alapanyag gyártása, padló-, faburkolás, üvegezés, iparcikk jellegű bolti kiskereskedelem, vasáru-, festék-, üveg-kiskereskedelem, Raktározás, tárolás, Épületasztalos- szerkezet szerelése, talajmintavétel, próbafúrás, egyéb épületgépeszeti szerelés, víz-, gáz-, fűtés-, légkondicionáló – szerelés, vakolás,, egyéb speciális szaképítés m.n.s. ingatlanügynöki tevékenység, fűrészáru-gyártás, műanyag építőanyag gyártása, hidegen hajlított acélidom gyártása, fémszerkezet gyártása, lakó- és nem lakó épület építése, bontás, építési terület előkészítése, tetőfedés, tetőszerkezet – építés, fa- , építési anyagok ügynöki nagykereskedelme, egyéb pénzügyi kiegészítő tevékenység ,saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése.

A társaság fő tevékenysége: 43.32 Épületasztalos – szerkezet szerelése

1.3 A társaság szervezeti felépítése

A Helltherm Bt. rendelkezik egy székhellyel, kettő telephellyel és egy fiókteleppel.

4.kép: Helltherm Bt. székhelye

A vállalkozás székhelye: Pápa, Korona utca 45/A.

Telephelyei: Pápa, Trombita köz 2.

Pápa, Kovácsi u. 3.

Fióktelepe: Adásztevel, Jókai u. 28/A.

Az itt folyó munkálatokat ismertetném:

A székhelyen egy bemutató terem van, ahol a termékeket, szolgáltatásokat ismertetik az ügyfelekkel. A kettő telephely közül az egyikben végzik a fa nyílászárók gyártását, a másik telephelyen pedig az árnyékolástechnikai termékek készítenek. A fióktelepen gyártja a Bt. a műanyag nyílászárókat.

Az 5 kamrás rendszer segít a nagyobb ablakok tervezésében, a 6 kamrás a jó hőszigetelés és S 8000 IQ plus rendszer a különleges igényeket elégíti ki. Az 5 kamrás rendszer segítségével kialakított ablakok megtévesztésig hasonlítanak a fából készült, vagy kívülről színes és extrém robusztus felülettel rendelkező ablakokhoz, melynek beépítési mélysége 74 mm, üvegezése: 46mm-ig (STV 48 mm-ig) jó hőszigetelő.

Választható fajtái:

- fehér műanyag
- acrycolor
- fólie s dekorem
- Hliníkové oplástení
- designe változatok
- GECCO szellőztető rendszer

A 6 kamrás rendszer a jó hőszigetelés és a fa- valamint színes felületek által biztosított egyedi megjelenésben segít. 74 mm-es beépítési mélységű 46 mm-ig (STV-nél 48 mm-ig) gyárt, kiváló hőszigetelése a legkedvezőbb az ügyfél számára, nagyvonalú tervezése és kivitelezése nagyon jó, meggyőző megjelenést biztosít. Fehér műanyag, fólie s dekorem, Hliníkové oplástení, GECCO szellőztető rendszer, amit érdemes megemlíteni a 6 kamrás rendszerénél.

S8000 IQ plus rendszer kiváló hőszigetelő tulajdonsági révén kedvező lehet az ügyfél számára. 83 mm beépítési mélységgel és 54mm –es (STV 56 mm-ig) üvegezéssel gyárt. Kiemelkedő a hőszigetelése és minden típusból gyárt, ahogy a másik rendszereknél is, kivéve a Hlinkióvé oplástení. A kiváló hő- és hangszigetelő tulajdonságok

- a kitűnő stabilitás
- a tökéletes vonalvezetés
- az esztétikus formatervezés
- a nagy változatosság
- a különböző szárnyváltozatok
- a szinergiaeffektus
- és valamennyi S 8000 IQ rendszerű csatlakozó és kiegészítő profil alkalmazható (S 8000 IQ profilrendszer prospektusa)

A rendszereknél említett típusokról pár megjegyzés:

- **acrylcolor:** GEALAN gyártja a színes acrylcolor profilokat, a koextúziós, egyedi eljárási technika segítségével.

- **fadekor:** Egy dekorfólia, amely fa mintázata révén megtéveszti az embert.

Ezen fajták kombinálására is lehetőség van a Helltherm Bt-nél.

GECCO: Ez egy automatikus szellőztető rendszer (GAELAN CLIMA CONTROL), amely a penészképződés megelőzésében segít. Ha a szél erőssége felemelkedik, a szellőzőszerkezet bezárja a légcsatornát.

Előnyei:

- optimális levegőcsere
- legalacsonyabb energiaveszteség
- állandó szellőztetés
- automata levegőszabályozás
- hibás kezelés elkerülhető
- hő – és hangszigetelés
- költségkímélő.

(Helltherm Bt. prospektusa)

1.4 A vállalat számviteli politikája

„A számviteli politika célja, hogy a vállalkozásnál olyan számviteli rendszer funkcionáljon, amelynek alapján megbízható és valós információt tartalmazó éves beszámoló állítható össze, és amely a számviteli rendszer egyidejűleg a vezetői döntések számára is alkalmas információs bázisul szolgálhat. „(Helltherm Bt., Kiegészítő melléklet, 2014.)

„A törvény hatálya kiterjed a gazdaság minden olyan résztvevőjére, amelynek működéséről a nemzetgazdaság más szereplői tájékoztatást igényelnek. „ (Kardos Barbara - Miklósiné Ács Klára- Dr.Siklósi Ágnes – Sisa Krisztina – Dr. Szántó Imre, Pénzügyi Számvitel I. , 2012, p.:44)

A gazdálkodó működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről köteles beszámolót készíteni a naptári év könyveinek lezárását követően. Kettős könyvvitel szabályai szerint vezeti könyveit a társaság. A számviteli törvény a beszámoló formáját az éves nettó árbevétel nagyságától, a mérleg főösszegétől valamint a foglalkoztatottak létszámától függően határozza meg. A Helltherm Bt. Egyszerűsített éves beszámolót készít, amelynek határértékei:

- Mérlegfőösszeg: 150 millió Forint
- Éves nettó árbevétele: 300 millió Forint
- A tárgyévben átlagosan foglalkoztatottak létszáma: 50 fő

A mérlegkészítés időpontja az üzleti év mérleg fordulónapját követő 05. hónap 30. napja, esetünkben az üzleti évet követő év 150. napja.

A számviteli politika keretében elkészítendő szabályzatok:

- döntések, becslések
- az eszközök és források értékelési szabályzata
- leltárkészítés, leltározási folyamat
- pénzkezelési szabályzat

- számlarend
- bizonylati szabályzat

A Helltherm Bt. számviteli politikájában használt alapelvek:

- a vállalkozás folytonosságának elve
- a valódiság elve
- a világosság elve
- a következetesség elve
- a folytonosság elve
- az óvatosság elve
- a bruttó elszámolás elve
- az egyedi értékelés elve
- az időbeli elhatárolás elve
- a tartalom elsődlegessége a formával szemben elve
- lényegesség elve
- a költség és hasznon összevetésének elve

Az eszközök besorolását meg kell változtatni, ha az eszközök használata, rendeltetése megváltozik, mert az eszköz már nem szolgálja a tevékenységét vagy fordítva; a befektetett eszközt át kell sorolni a forgóeszközök közé.

A felmerült költségeket az értékelési szabályzat szerinti értékben mutatjuk ki a kísérleti fejlesztés aktivált értékeként az immateriális javak között.

Minősítési ismérvek a számviteli elszámolás tekintetében:

A lényegesség kritériumai:

A lényegesség elve alapján lényegesnek minősül a beszámoló szempontjából minden olyan információ, amelynek elhagyása vagy téves bemutatása befolyásolja a beszámoló adatait, a felhasználó döntéseit.

A jelentős összegű hiba:

Jelentős összegű a hiba, ha a hiba feltárásának évében a különböző ellenőrzések során megállapított hibák, hibahatások eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő értékének együttes összege meghaladja az ellenőrzött üzleti év mérlegfőösszegének 10 %-át, illetve ha a mérlegfőösszeg 10%-a meghaladja az 500 millió forintot. A jelentős összegű hibákat a mérlegben és az eredménykimutatásban külön oszlopokban kell kimutatni.

Fajlagosan kis értékű készleteknek azokat a készleteket tekintjük lényegesnek az értékvesztés szempontjából, amelyek esetében az értékvesztés nem haladja meg a nyilvántartott érték 5 %-át készletcsoportonként.

Kisösszegű a követelés, ha nem haladja meg az 50.000 Ft-ot.

Az összevont árfolyam különbözet akkor minősül jelentősnek a valuta, devizás tételek mérleg-fordulónapi értékelése során, ha annak összege meghaladja a mérleg-fordulónap összes valuta és devizatétel 5 %-át.

A rendkívüli tételek jelentős eredményhatásának küszöbértékét az üzleti év mérlegében kimutatott saját tőke értékének 20 %-ában határozzuk meg.

Behajthatatlan követelések esetében maximum a végrehajtás költségeinek háromszorosában határozzuk meg azt az értéket, amikor a végrehajtással kapcsolatos költségek már nincsenek arányban a követelésből várhatóan megszerezhető összeggel.

Cégvásárlás esetén, amikor a fizetett ellenérték kevesebb, mint az egyes eszközök piaci értéke, akkor az egyes eszközök piaci értékét alapul véve minden eszköz értékét ugyanolyan arányban, maximum 20%-al csökkentjük. Amennyiben ezután is marad különbség, akkor azt negatív üzleti vagy cégértékként mutatjuk ki

Amortizációs politika:

A terv szerinti értékcsökkenés elszámolásánál a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési értékből kell kiindulni. A hasznos élettartam az az időszak, amely alatt az amortizálható eszközt a gazdálkodó időarányosan vagy teljesítményarányosan az eredmény terhére elszámolja. A maradványérték jelentése a rendeltetésszerű használatbavétel, az üzembe helyezés időpontjában az eszköz meghatározott, a hasznos élettartam végén várhatóan realizálható értéke. Nulla is lehet a maradványérték abban az esetben, ha annak értéke nem jelentős. Ennek nagysága: Az eszköz maradványértékét a hasznos élettartam végére számított eszköz, üzembe-helyezésének időpontjában fellelhető hasonló korú eszköz piaci értéke alapján határozzuk meg. Ha az eszköznek a hasznos élettartam végén várhatóan realizált értéke nem jelentős, akkor a maradványérték nulla.

Nem jelentős a maradványérték, ha annak az értéke nem éri el a beszerzési érték 10%-át, vagy ha az kevesebb, mint 50 000 Ft, akkor az 50 000 Ft-ot nem éri el. Nem jelentős akkor sem, ha az kevesebb, mint rendeltetéstől szétszedve, vagy hulladékként értékesíthető, továbbá ha az eszköz várhatóan nem lesz értékesíthető.

Értékcsökkenés elszámolása:

Értékcsökkenést az üzembe helyezés napjától, kivezetéskor pedig a kivezetés napjáig számolunk el. Az 50 000 Ft egyedi beszerzési, előállítási érték alatti tárgyi eszközök beszerzési vagy előállítási költségét a használatbavételkor értékcsökkenési leírásként egy összegben számoljuk el.

Céltartalék képzése:

Céltartalék-képzés jövőbeni költségekre. Az adózás előtti eredmény terhére, a jövőbeni költségekre nem képezünk céltartalékot.

Az egyéb gazdasági események könyvelésének határideje a tárgyhót követő hó 15.-ig a könyvekben kell szerepeltetni, azaz a pénzeszközöket érintő gazdasági műveletek, események, bizonylatainak adatait késedelem nélkül, készpénzforgalom esetén a pénzmozgással egyidejűleg, illetve bankszámla forgalomnál a hitelintézeti értesítés megérkezésekor az egyéb pénzeszközöket érintő tételeket kell rögzíteni. (Helltherm Bt. számviteli politikája)

A számviteli politika főbb vonásai összegezve:

- a) A számviteli politika célja olyan számviteli szabályok rögzítése, amelyek alapján a vállalkozásról valós, megbízható összkép alakítható ki. Kellő információt biztosítson a jövedelem termelő képességről, a vagyon alakulásáról, a pénzügyi helyzetről.
- b) A mérlegben szereplő befektetett eszközök nettó értéken, a vásárolt készletek beszerzési értéken kerülnek kimutatásra.
- c) A számviteli politika a befektetett eszközök évenkénti lineáris leírását írja elő, terven felüli értékcsökkenési leírás nem történt. A terv szerinti értékcsökkenés az üzembe helyezés napjától időarányosan kerül elszámolásra.

(Helltherm Bt., Kiegészítő melléklet)

2. A gazdasági elemzés szükségessége

2.1. A számvitel szükségessége, fontossága

„A vállalkozások gazdálkodásának elemzése során, egy-egy üzleti év értékelésekor el kell végezni

- *a gazdálkodás átfogó, minősítő jellegű elemzését*
- *az egyes tevékenységek részletes kiértékelését.*”(dr.Bíró Tibor - dr.Pucsek József
- Dr. Szántó Imre, Amit a mérleg mutat, 2010, p.:7)

Egy vállalkozás gazdálkodásának átfogó elemzésére a számviteli beszámolók adnak információt. (dr.Bíró T.- 2010.)

„A piacgazdaság működéséhez nélkülözhetetlen, hogy a piac szereplői számára hozzáférhetően, döntéseik megalapozása érdekében mind a vállalkozók, mind a nem nyereségorientált szervezetek, valamint az egyéb gazdálkodást folytató szervezetek vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és azok alakulásáról objektív információk álljanak rendelkezésre”(Dr. Szántó Imre, A számvitel alapjai, p.:15. 2006)A számvitel olyan információkat állít elő, amely tevékenységként a vagyon mozgására figyelve

méri, feljegyzi a vagyon mozgását, az eredmény változását. Ehhez szükség van bizonylatokra, amelyek a számviteli munkálatok alkalmával is keletkeznek. (Dr. Szántó Imre, 2006)

Összességében azt mondhatjuk, hogy a számvitel gazdasági eseményekről készít bizonylatokat, úgy hogy azokat megfigyeli, méri, feljegyzi és ellenőrzi. (Dr. Szántó Imre, 2006)

Ezek a beszámolók alapján elemzem a vállalkozás vagyoni-, pénzügyi-, és jövedelmi helyzetét.

2.2 Az éves beszámoló szerepe, és a gazdasági elemzés

„A gazdálkodó az üzleti év könyveinek lezárását követően a számviteli törvényben meghatározott könyvvezetéssel alátámasztott beszámolót köteles készíteni működéséről vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről.”

(Dr. Szántó Imre, A számvitel alapjai, p.:85.2006)

„Az éves beszámolónak a vállalkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és azok változásáról a tényleges körülményeknek megfelelő, megbízható, valós képet kell mutatnia. Tartalmaznia kell minden eszközt, a saját tőkét, a céltartalékot és minden kötelezettséget, továbbá az időszak bevételeit és ráfordításait, az adózott és a mérleg szerinti eredményt, valamint azokat az adatokat, szöveges indoklásokat, amelyek a vállalkozó valós vagyoni, pénzügyi helyzetének, működése eredményének bemutatásához szükségesek.” (Dr. Szántó Imre, A számvitel alapjai, p.:87,2006)

Az éves beszámoló részei:

- mérleg
- eredménykimutatás
- kiegészítő melléklet.

„A gazdasági elemzés a vezetés nélkülözhetetlen eszköze:

- *egyrészt a gazdálkodás belső folyamatainak és eredményességének értékeléséhez,*
- *másrészt a tulajdonosok, partnerek számára a tevékenység elemzése révén a szükséges információk biztosításához.,*

(dr.Birher I.-Pucsek J.-Sándor Lászlóné dr. –Dr.Szántó I- Vállalkozások tevékenységének gazdasági elemzése,p.: 11, 1988.)

„A gazdasági elemzés célja feltárni és számszerűleg értékelni azokat a körülményeket, amelyek befolyásolják a vállalkozás gazdálkodását, a vezetés döntéseinek előkészítését, valamint a megtett intézkedések végrehajtását. Az elemzés tehát a céltudatos intézkedések nélkülözhetetlen előkészítő eszköze.” (dr.Birher I.-Pucsek J.-Sándor Lászlóné dr. –Dr.Szántó I- Vállalkozások tevékenységének gazdasági elemzése,p.:14., 1988.)

A vállalkozás elemzéséhez először is a legfontosabb, hogy a mérleg és az eredménykimutatás adatait vegyük figyelembe, hiszen az egész elemzés ezek adataiból fog állni, ezek állnak rendelkezésünkre, hogy mutatókat számoljunk, és ezek alapján vonjuk le a következtetéseket vállalkozás pozitív vagy negatív irányú fejlődésében. A beszámolót, ha elemezzük, akkor a vagyoni és a pénzügyi helyzet alakulását figyeljük. Értékelhetjük még a vállalkozást abból a szempontból is, hogy az adott évben a tevékenysége hogyan alakult, valamint milyen jövedelmező volt a tevékenysége. A mérleget elemezhetjük kétféle módon: külsőleg illetve belsőleg. Külső mérlegelemzés a vállalkozás által összeállított beszámoló alapján készül, amely a mérleget, eredménykimutatást és a kiegészítő mellékletet tartalmazza. A belső mérlegelemzés pedig a beszámolón túlmenően a főkönyvi kivonatot, analitikus nyilvántartást és egyéb fontosabb bizonylatokat tartalmaz. (Dr. Bíró T., 2012)

3. A társaság vagyoni helyzetének vizsgálata

„A mérleg elemzése a vállalkozás vagyoni és pénzügyi helyzetének megítélésére ad lehetőséget. Az elemzés megközelítése módjától, az értékelés mélységétől függően elvégezhető:

- *a mérleg átfogó elemzésével és*
- *az egyes mérlegtételek részletes vizsgálatával.*

(Dr.Bíró T.-Kresalek P.-Dr.Pucsek J.-Dr.Szántó I. – A vállalkozások tevékenységének elemzése,p.:65, 2012)

A vállalkozás vagyoni helyzetének elemzése két féle módon történhet, vertikálisan és horizontálisan, amelyek a mérleg eszköz és forrásadatainak a felhasználásával végezhetőek el.

A vertikális elemzés vagy az eszköz – és forrásállomány összetétel elemzéssel vagy mutatószámok képzéssel valósítható meg. Ellenben a horizontális elemzéssel, ahol a mutatószámokat mind az eszköz-, mind a forrásállomány adatait fel lehet használni.

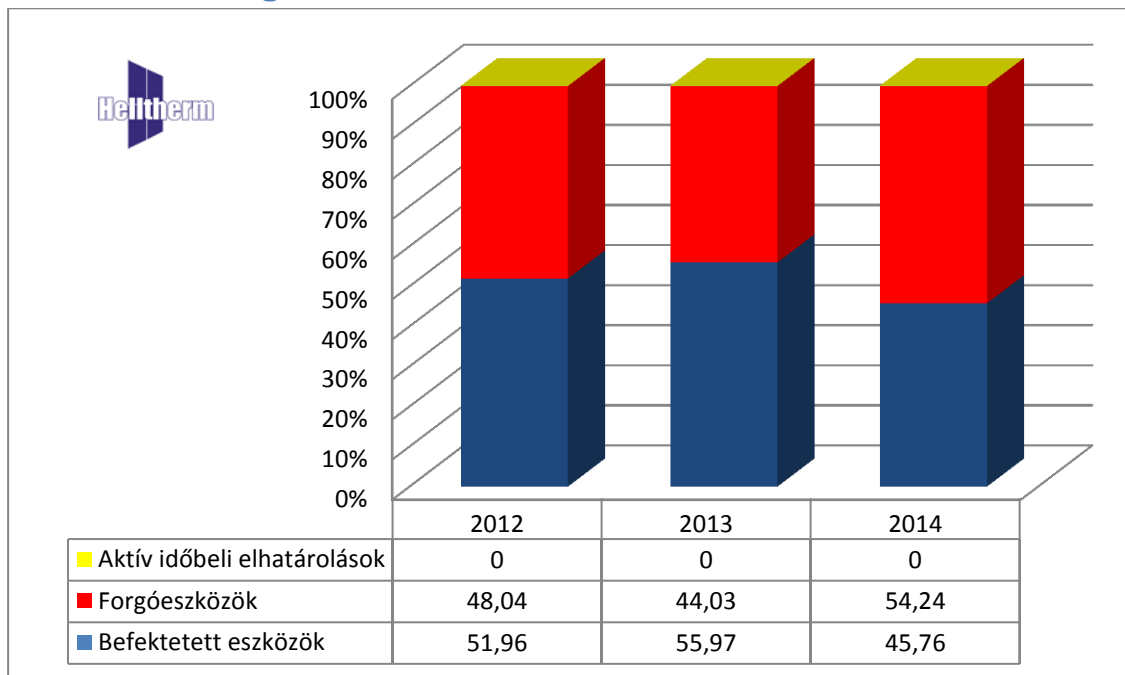
„A vállalkozás vagyoni helyzetének átfogó elemzése egyrészt elvégezhető az eszközök és források összetételének vizsgálatával, másrészt megvalósítható különböző mutatószámok segítségével.” (Dr.Bíró T.-Kresalek P.-Dr.Pucsek J.-Dr.Szántó I. – A vállalkozások tevékenységének elemzése,p.:65, 2012)

A mérleg vagyoni elemzésénél a mutatószámokkal való elemzésnél a mérleg eszköz oldalának adatait kell felhasználnunk. Ezekből az adatokból arányokat, változásokat kell vizsgálni.

3.1. Eszköz és forrásállomány összetételének elemzése

A mérleg elemzéséhez alkalmas módszer lehet az egyes mérleg sorok, eszköz- és forráscsoportok megoszlási viszonyszámainak számszerűsítése és viszonyszámok időbeli összehasonlítása. (Dr.Bíró T.-K.P, 2012.)

Összes eszköz megoszlása %-ban

1. diagram -Forrás: Saját szerkesztés a beszámoló adatai alapján

Eszközök megoszlása %-ban

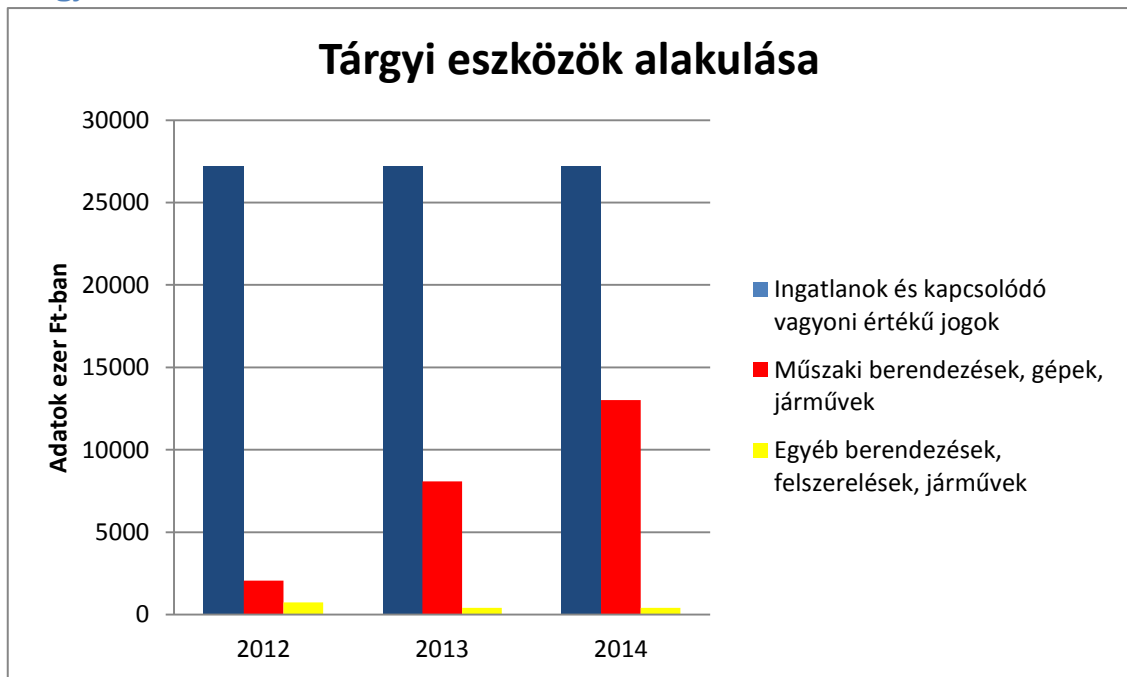
Megnevezés	2012	2013	2014
Befektetett eszközök	51,96	55,97	45,76
Forgóeszközök	48,04	44,03	54,24
Aktív időbeli elhatárolás	0,00	0,00	0,00
Összes Eszköz	100,00	100,00	100,00

1. táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a Bt. beszámolói alapján

A befektetett eszközök aránya 2012-ről 2013-ra növekedett 51,96-ról 55,97%-ra, majd 2014-re csökkent 45,76%-ra. Ennek oka a tárgyi eszközök változása, valamint a pályázat elnyerése 2014-ben, amit a tárgyi eszköz vásárlása során használt fel a vállalkozás. A pályázattal nyert összeget, 4 000 e Ft-ot egy porelszívó rendszerbe ruházta be a vállalkozás. A beruházás teljes értéke 6 700 e Ft volt és a maradék összeget a vállalkozás finanszírozta.

A befektetett eszközökön belül a Helltherm Bt. nem rendelkezik immateriális javakkal és befektetett pénzügyi eszközökkel sem, így a befektetett eszközök és a tárgyi eszközök értéke egyenlő. Mivel a tárgyi eszközök értéke befolyásolta a befektetett eszközök arányának alakulását, ezért érdemes ezt megvizsgálni alaposabban, amit diagram segítségével szemléltetnek:

Tárgyi eszközök alakulása:

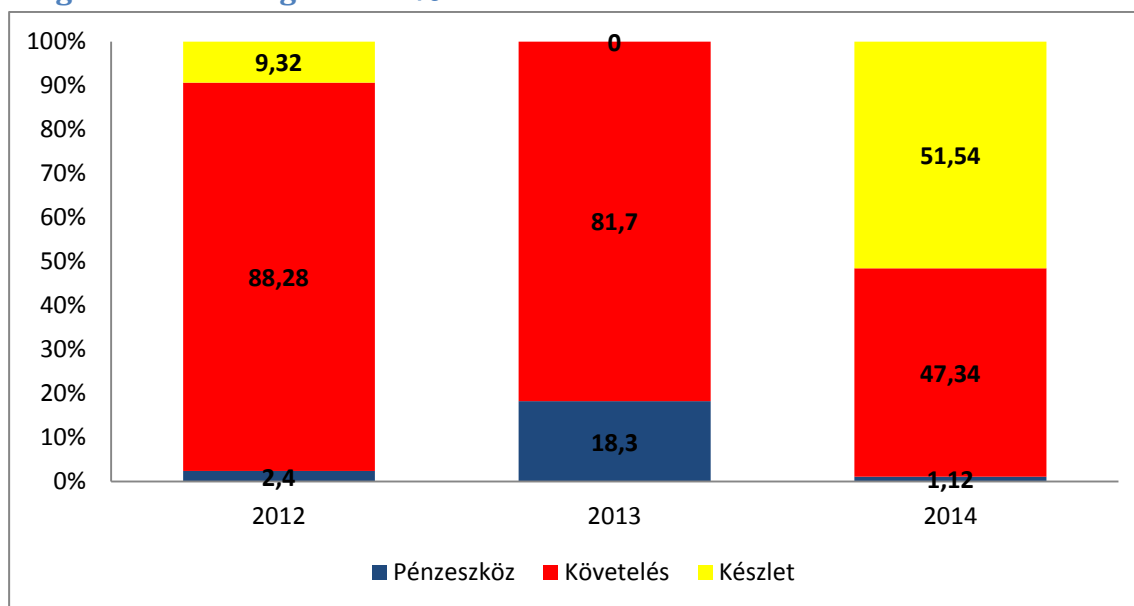
2. diagram - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján.

A fenti ábra alapján jól látható, hogy túlnyomó részt az ingatlanok teszik ki a tárgyi eszközöket. A műszaki berendezések és az egyéb berendezések csak csekély mértékben vannak jelen a vállalkozásban. Az ingatlanok a standard 27 200 e Ft-os értéket tart minden évben, ide sorolhatjuk a telkeket, irodaépületeket, házas ingatlant. A műszaki berendezéseknél növekedést figyelhetünk meg az évek folyamán, 2012-ben 2 055 e Ft, 2013-ban 8 087 e Ft, és 2014-ben 13 014 e Ft volt az értékük. Ezek a gépek, amelyek segítik a társaság működését, és elengedhetetlenek a vállalkozás számára, hogy zökkenőmentesen folytassa a tevékenységét. Az egyéb berendezéseken belül pedig csak irodabútor szerepel, 2012-ben 738 e Ft, 2013-ban 417 e Ft, és 2014-ben is 417 e Ft.

Megállapíthatjuk, hogy a forgóeszközök aránya a növekvő tendenciát mutat a fenti táblázat alapján, a 2013-as mérsékelt csökkenés ellenére is, ami a készletek és a pénzeszközök változása miatt következett be.

Az eszköz oldalt vizsgálva a mutatók lényegében növekvő tendenciát mutatnak, de konkrét következtetés levonásához alaposabb vizsgálat szükséges, amit a következő diagramon és táblázaton szemléltetünk:

Forgóeszközök megoszlása %-ban:

3.diagram- Forrás: Saját szerkesztés a Bt. beszámolóí alapján

Forgóeszközök elemzése %-ban:

Megnevezés:	2012	2013	2014
Készletek	9,32	0,00	51,54
Követelések	88,28	81,70	47,34
Pénzeszközök	2,40	18,30	1.12
Összes Forgóeszköz	100,00	100,00	100,00

2.táblázat - Forrás: saját szerkesztés a Bt. beszámolóí alapján

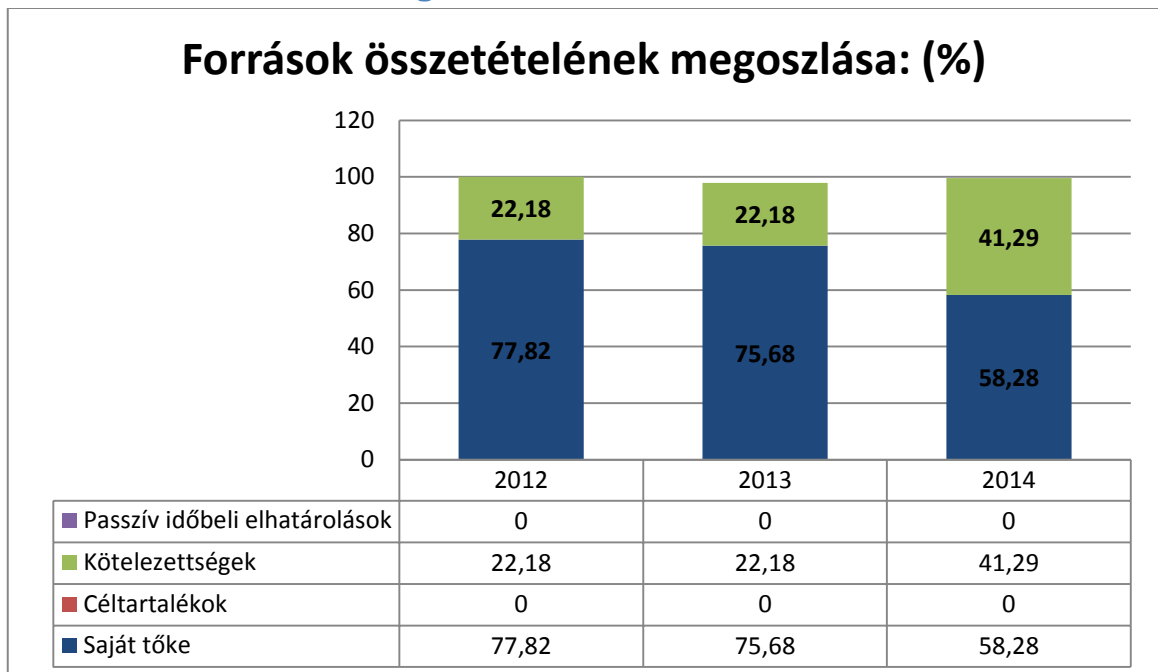
A forgóeszközök állományának összetétele a fenti táblázat szerint jelentős változásokat mutat. A forgóeszközök között szerepelnek a készletek, pénzeszközök és a követelések,

amelyek 1 éven belül elhasználnának a tevékenységi folyamatok alkalmával. A készletek változása 2012-ről 2014-re jelentősen, 42,22%-al növekedett. 2013-ban pedig nem volt készlete a vállalkozásnak, ezért az nulla lett.

Forrásállomány elemzése:

A mérleg elemzéséhez szintén alkalmas módszer a forrásállomány megoszlási viszonyszámának számszerűsítése. A forrás oldal adatai alapján számolhatjuk a kötelezettségek arányát, passzív időbeli elhatárolások és a céltartalékok arányát, valamint a saját tőke arányát.

Források összetételének megoszlása %-ban:

4. diagram - Forrás: Saját szerkesztés a Bt. beszámolói alapján

Források összetételének megoszlása (%):

Megnevezés	2012 (e Ft)	2012 (%)	2013 (e Ft)	2013 (%)	2014 (e Ft)	2014 (%)
Saját tőke	44926	77,82	48280	75,68	51740	58,28
Jegyzett tőke	17000	29,45	17000	26,65	17000	19,15
Jegyzett de be nem fizetett tőke	0	0	0	0	0	0
Tőketartalék	0	0	0	0	0	0
Eredménytartalék	27926	48,38	31280	49,04	34740	39,13
Lekötött tartalék	0	0	0	0	0	0
Értékesítési tartalék	0	0	0	0	0	0
Mérleg szerinti eredmény	0	0	0	0	0	0
Céltartalék	0	0	0	0	0	0
Kötelezettségek	12802	22,18	15511	24,32	36658	41,29
Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	0	0	0	0
Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0	0	0	0	0
Rövid lejáratú kötelezettségek	12802	22,18	15511	24,32	36658	41,29
Passzív időbeli elhatárolások	0	0	0	0	0	0
Összes Forrás	57728	100	63791	100	88783	100

3.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a Bt. beszámolói alapján

A saját tőke mértéke nőtt 2012-ről 2014-re mindhárom évben. Ezt a változást a Jegyzett tőke, és az eredménytartalék befolyásolta. A jegyzett tőke értéke változatlan, viszont az eredménytartalék nőtt évről-évre. A vállalkozásnak a mérleg szerinti eredménye 0 mindhárom évben, mert osztalékfizetés történt, amely az eredmény tartalékban lett elszámolva.

A vállalkozás céltartalékot nem képez sem garanciális és egyéb kötelezettségekre, sem pedig jövőbeni kötelezettségekre. A társaság kötelezettségei nőttek mindegyik évben. 2012-ről 2013-ra kis mértékben nőtt, 22,18%-ról 24,32%-ra, 2014-re pedig jelentős növekedés figyelhetünk meg, akkor 41,29%-ra nőtt a kötelezettségek aránya. Hátrasorolt és hosszú lejáratú kötelezettségek értéke 0 mindhárom évben a vállalkozásnál.

A kötelezettségekben szerepelnek a belföldi- és a külföldi szállítók, ami a mutató nagy részét kiteszi. A rövid lejáratú kötelezettségek aránya is ugyanúgy változott, mint a kötelezettségek értéke, hiszen a vállalkozásnál csak a rövid lejáratú kötelezettségek teszik ki az összes kötelezettségek értékét.

3.2. Vagyonfedezettség, eszközmegtérülés bemutatása

Eszközszerkezeti mutatókat lehet számolni a mérlegben rendelkezésünkre álló adatokból a következő képletek alapján:

Befektetett eszközök aránya (%) = Befektetett eszközök / Eszközök összesen

Forgóeszközök aránya (%) = Forgóeszközök / Eszközök összesen

A befektetett eszközök vizsgálatánál a befektetett eszközöket viszonyítjuk az összes eszközhöz, illetve a forgóeszközök vizsgálatánál a forgóeszközöket az összes eszközhöz és mindkét számításnál egy megoszlási viszonyszámot kapunk %-os formában. Ezeket a mutatókat időbeli alakulásuk miatt érdemes megvizsgálni, mivel ez adja a pontosabb elemzési eredményt.

Nagyon fontos a vagyoni helyzet elemzésében a vagyonfedezettség vizsgálata. Itt a vagyon és tőkeszerkezet összhangjának vizsgálata kerül előtérbe. A mutatónak a két számítási módszere szerint, az egyikkel a saját tőkét viszonyítjuk a befektetett eszközökhöz, a másikban pedig a saját tőke és a hosszú lejáratú kötelezettségeket viszonyítjuk a befektetett eszközökhöz.

Befektetett eszközök fedezettsége %-ban:

Megnevezés	2012	2013	2014
Befektetett eszközök fedezet A	149,78	135,22	127,34
Befektetett eszközök fedezet B	149,78	135,22	127,34

4.táblázat - Forrás: saját szerkesztés a Bt. beszámolója alapján

A két mutató közül a különbség annyi, hogy a B verziónál hosszú lejáratú kötelezettséggel bővül a számláló. Mivel a Bt. esetében nem fordul elő hosszú lejáratú kötelezettség, ezért a két mutató megegyezik.

A befektetett eszközök fedezete megmutatja a saját tőkéhez való viszonyát a befektetett eszközöknek. A mutató akkor kedvező, ha a 100 %-ot vagy a feletti értéket mutat. A vállalkozás esetében mindegyik mutató meghaladja a 100%-ot, ami nagyon kedvező képet mutat, mivel ez az arány a termelés hatékonyságát javítja.

A mutató évről évre csökkenő tendenciát mutat, de ez még mindig bőven 100% felett mozog. A csökkenést azonban ki kell küszöbölni, és a jövőben figyelni kell arra, hogy a tendencia növekvő legyen és a termelékenység hatása ne romoljon.

3.3. Tőkeszerkezet bemutatása mutatószámokkal

A mérleg forrás oldalának adatai alapján számolhatók a tőkeszerkezeti mutatók. A tőke szerkezetének vizsgálata során azt figyeljük, hogy a saját tőke hogyan aránylik az idegen tőkéhez. A vállalkozás tőkestruktúrája elemzésénél nagyon sok tőkeszerkezeti mutatót tudunk számolni, de a legfontosabbak a tőkeellátottság, tőkefeszültség, jegyzett tőke arányos mérleg szerinti eredmény, valamint a saját tőke arányos mérleg szerinti eredmény, amelyek közül az alábbi pontban a forrás oldal adatai felhasználásával számolok

3.3.1. Tőkeellátottság

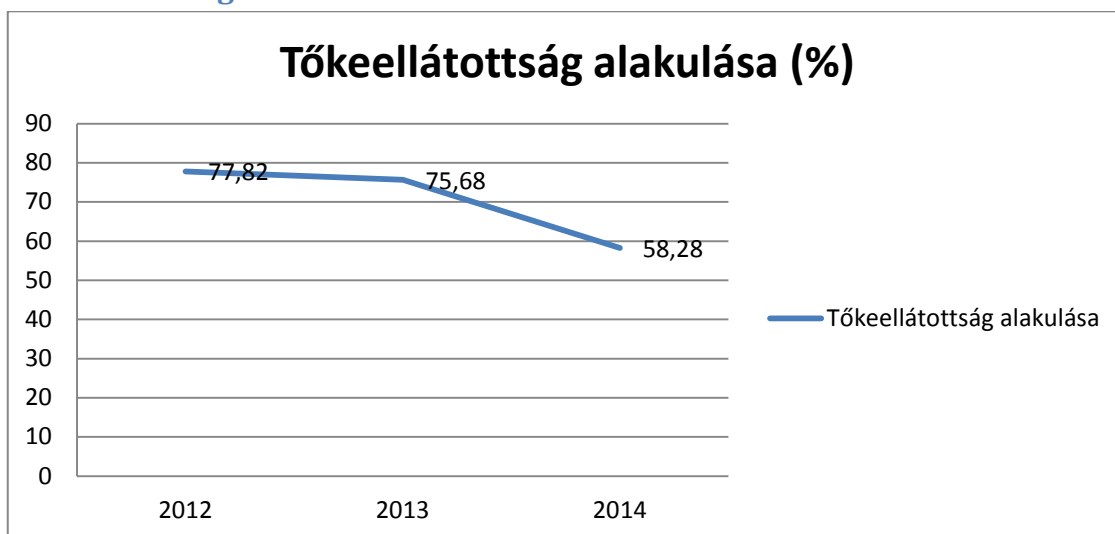
A tőkeellátottság egy nagyon gyakori mutató, amit a vállalkozások a vagyoni helyzet elemzésénél alkalmaznak, mind a hazai, mind a nemzetközi elemzés során, ezért én is megvizsgálom a Helltherm Bt. esetében a tőkeellátottság alakulását. A Saját tőke és az összes forrás hányadosaként számolom, mivel a tőkeellátottság megmutatja, hogy hogyan aránylik a saját tőke az összes forráshoz.

Tőkeellátottság megoszlása:

Megnevezés	2012	2013	2014
Tőkeellátottság (%)	77,82	75,68	58,28

5.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján

Tőkeellátottság alakulása:

5. diagram - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján

A tőkeellátottsági mutató a Helltherm Bt. esetében eléri a 70 %-os értéket, ami kedvező. 2012-ben és 2013-ban sikerült a 70% -os arányt elérni, viszont romlott a tőkeellátottság értéke 2014-ben, ami a saját tőke és az összes forrás növekedése miatt következett be. Azt mutatja meg, hogy mennyi saját forrást tett be a vállalkozásba a tulajdonos, azaz hogy az összes forráson belül, mennyi a saját tőke aránya.

3.3.2. A kötelezettségek részaránya

Az idegen tőke kapcsán merül fel a kötelezettségek arányának számítása, amely megmutatja, hogy hogyan aránylik az összes kötelezettség az összes forráshoz.

Kötelezettségek aránya (%) = $\frac{\text{Kötelezettségek}}{\text{Összes Forrás}}$

Kötelezettségek aránya (%-ban):

	2012	2013	2014
Kötelezettségek aránya (%)	22,18	24,32	41,29

6. táblázat - Forrás: saját szerkesztés a Bt. beszámolója alapján

A kötelezettségek aránya évről-évre növekszik, ami a vállalkozás idegen tőkére való utaltságát jelzi és ez nem negatív jelenség. A kötelezettségek a Helltherm Bt. esetében Rövid lejáratú kötelezettségekből tevődik össze.

Nem adhatunk pontos megállapítást arról, hogy a kötelezettségek részaránya a forrásokon belül optimális vagy kritikus mértéket mutat. Az idegen tőkére való hivatkozása mutatja meg azt, hogy mekkora az egyes források igénybevételének költsége. (dr. Bíró T.,2010.)

A fenti táblázat alapján arra következtethetünk, hogy a növekvő mértékű idegen forrásra való utaltsága növekszik a társaságnak, de ennek részletesebb megértéséhez további elemzés szükséges, ezért a rövid lejáratú kötelezettségek részarányát is meg kell vizsgálni.

A rövid lejáratú kötelezettségek részaránya a rövid lejáratú kötelezettségek és az összes kötelezettség hányadosaként számolható. Mivel a vállalkozásnak mindegyik évben a kötelezettségei között csak rövid lejáratú kötelezettséget találunk, ezért 100% a mutató értéke.

A rövid lejáratú kötelezettségeken belül számolhatunk szállítók részarányát, amely befolyásolhatja a likviditási helyzetet is.

Szállítók részarányának alakulása:

Megnevezés	2012	2013	2014
Szállítók részarányának alakulása (%)	50,06	92,32	91,86

7. táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján

A rövid lejáratú kötelezettségek nagy részét, ahogy a fenti táblázatból is látszik a szállítók teszik ki. 2012-ről 2013-ra a változás jelentős volt, + 42,26% ponttal nőtt, 2013-ról 2014-re minimális csökkenést tapasztalhatunk, -0,46% ponttal csökkent a szállítói részarány.

3.4. Egyes mérlegtételek részletes elemzése

„A vagyoni helyzet elemzése keretében az átfogó mérlegelemzés eszköztárának alkalmazása mellett célszerű kiemelni a vállalkozás tevékenysége, gazdálkodása szempontjából különösen fontos eszközöket és forrásokat - megfelelő elemzési módszerek alkalmazásával – külön is megvizsgálni.” (dr. Bíró Tibor, dr.Pucsek József, dr. Szántó Imre: Amit a mérleg mutat, p: 36.,2010)

A mérleg elemzéséhez nagyon fontos az egyes mérlegsorok vizsgálata, úgy mint az eszköz-, és forráscsoportok megoszlási viszonyainak számítása és azok összehasonlítása. Ennél a számításnál a mérleg főösszeget viszonyítjuk a mérlegcsoporttal vagy mérlegfőcsoporttal. Dolgozatomban a tárgyi eszközök állományának alakulását és a készletek alakulását vizsgáltam a következő pontokban.

3.4.1. Tárgyi eszközök állomány alakulása

Tárgyi eszközök csoportosítása:

- ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok
- műszaki berendezések gépek járművek
- egyéb berendezések, felszerelések, járművek
- tenyészállatok
- beruházások, felújítások
- beruházásokra adott előlegek
- tárgyi eszközök érték helyesbítése

Tárgyi eszközök vizsgálatánál számolhatjuk a relatív eltérések módszerével a használhatósági fokot, amely megmutatja, hogy a nettó érték mekkora hányada a bekerülési értéknek. (dr. Bíró T., 2010.)

Használhatósági fok (%) = Tárgyi eszköz könyv szerinti nettó értéke / Tárgyi eszközök bruttó értéke

Tárgyi eszközök használhatósági foka a Helltherm Bt. beszámoló adatai alapján:

Megnevezés	2012	2013	2014
Használhatósági fok (%)	84,36	84,28	77,17

8.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján

A használhatósági fok számításához a könyv szerinti értékre és a bruttó tárgyi eszköz értékekre volt szükség. A könyv szerinti érték 2012-ben: 29.995 e Ft, 2013-ban: 35.704 e Ft, 2014-ben pedig 40.631 e Ft volt. A tárgyi eszközök bruttó értéke a

következőképpen alakult: 2012-ben: 35.555 e Ft, 2013-ban: 42.465 e Ft, és 2014-ben: 52.650 e Ft volt. Ahogy a táblázatból is látszik a mutató értéke csökkent 2012-ről 2014-re, amelynek oka amellet, hogy a bruttó és a nettó érték is növekedett, a bruttó érték nagyobb arányban nőtt, így mutató érték csökkent a Helltherm Bt. esetében.

A vállalkozás a tárgyi eszközeit minden évben fejleszti, mindig vásárol újabb műszaki eszközöket, berendezéseket, amelyekkel fejlődhet a vállalat termelékenységé, hogy minél nagyobb profitot tudjon elérni. 2014-ben megnyert pályázat, amely segítségével porszivó rendszerrel tudta bővíteni a vállalkozás a tárgyi eszközeit.

3.4.2. Készletek alakulása

A tárgyi eszközök után érdemes elemezni a készletek alakulását, mivel nem mindegy, hogy túl magas vagy túl alacsony a készletszintje a vállalkozásnak. Finanszírozási kötelezettség vagy a tevékenység akadályoztatása jár ezekkel a szélsőséges készletszint ingadozásokkal, ezért érdemes alaposabban megvizsgálni a készleteket. (Dr. Bíró T., 2010)

„A készletek a vállalkozás tevékenységét közvetlenül vagy közvetetten szolgáló anyagi eszközök, amelyek rendszerint egy tevékenységi folyamatban vesznek részt, tehát nem tartósan szolgálják a tevékenységet, egy éven belül felhasználásra vagy értékesítésre kerülnek.” (dr. Bíró T.- Kresalek P., Dr.Pucsek J.- Dr.Szántó I., A vállalkozás tevékenységének komplex elemzése, p.81.,2012.)

A készletekbe tartoznak:

- anyagok
- befejezetlen termelés és félkész termékek
- növendék-, hízó- és egyéb állatok
- késztermékek
- áruk
- készletekre adott előlegek

A készletek vizsgálatát relatív eltérések módszerével elemeztem. Több jellemző közül választottam, és az átlagos anyagtárolási idő számítását tartottam fontosnak, amely azt mutatja meg, hogy az anyagkészlet hány napi felhasználáshoz elég.

Átlagos anyagtárolási idő számítása napokban:

Megnevezés	2012	2013	2014
Átlagos anyagtárolási idő (nap)	7,98	0	69,85

9.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolóí alapján

Ahogy a fenti tábla mutatja, 2012-ben 7,98 nap volt az anyagtárolási idő, tehát ennyi nap áll a vállalkozás rendelkezésére az anyagkészlet felhasználására. 2013-ban 0 a mutató értéke, mivel ebben az évben a vállalkozás felhasználta az összes anyagkészletét. 2014-ben pedig jelentős növekedést tapasztalhatunk, itt 69,85 nap áll a társaság rendelkezésére.

4. Pénzügyi, likviditási helyzet vizsgálata

„A mérleg átfogó elemzése során a vállalkozás pénzügyi helyzetét és annak alakulását többnyire horizontális mutatószámokkal, valamint a likviditási mérleg segítségével értékelhetjük.”

(Dr.Bíró Tibor – Kresalek Péter – Dr.Pucsek József – Dr.Szántó Imre, A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, p.:71, 202)

A pénzügyi helyzet elemzése során hosszú távon az adósságállományt, rövid távon pedig a likviditási mutatókat vizsgáljuk.

LIKVIDITÁSI MÉRLEG	
ESZKÖZÖK	FORRÁSOK
I. KÉSZPÉNZ, LÁTRA SZÓLÓ BANKBETÉT, ÉRTÉKPAPÍR	I. AZONNAL ESEDÉKES KÖTE-LEZETTSÉGEK
Pénztár, csekk Bankbetétek Értékpapírok (látraszóló)	Jövedelem elszámolás TBJ kötelezettség Adótartozások Egyéb (pl. szállítók < 10 nap)
II. EGY ÉVEN BELÜLI PÉNZZÉ TEHETŐ ESZKÖZÖK	II. EGY ÉVEN BELÜL ESEDÉKES KÖTELEZETTSÉGEK
Vevőkövetelések Követelések kapcsolt vállalkozással szemben Követelések egyéb rész. visz. álló vállalkozással szemben Váltókövetelések Egyéb követelések Értékpapírok (látraszóló kivételével) Készletek Aktív időbeli elhatárolások	Szállítók (ha > 10 nap) Rövid lejáratú kölcsönök Rövid lejáratú hitelek Vevőktől kapott előlegek Váltótartozások Rövid lej. kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben Rövid lej. kötelezettségek egyéb. rész. visz. lévő vállalkozással szemben Azonnal nem esedékes egyéb rövid lejáratú kötelezettségek Céltartalékok Passzív időbeli elhatárolások
III. EGY ÉVEN TÚL PÉNZZÉ TEHETŐ ESZKÖZÖK	III. EGY ÉVEN TÚL ESEDÉKES KÖTELEZETTSÉGEK
Követelésekből (egy éven túli) Készletekből (elfekvő, lassan mozgó)	Hosszú lejáratú kötelezettségek Hátrasorolt kötelezettségek
IV. BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	IV. SAJÁTTŐKE

5.kép - Forrás: www.tankonyvtar.hu

A vállalkozás pénzügyi helyzetét likviditási mérleggel is elemezhetjük, amelyet a beszámoló mérlegének átrendezésével érhetünk el. A likviditási mérleg ebben az esetben is statikus, de az elemzés készülhet statikusan és dinamikusan is. A statikus módszerrel elemezhetjük a likviditási mérleget. Belső mérlegelemzéshez kapcsolódik a likviditási mérleg összeállítása. (dr. Bíró T, 2012)

A likviditási mérleget önmagában az egyszerűsített mérleg alapján nem lehet elkészíteni, mivel részletesebb kimutatásról van szó a négyfokozatú mérleg elemzésénél. Az eszköz és forrásoldal összehasonlítása teszi ki a likviditás fokozatait. A likviditási mérlegnek létezik egy négyfokozatú likviditási mérlege, amit most bemutatok:

A likviditási mérleg eszköz oldalának alakulása:

Megnevezés	2012 Eszköz	2013 Eszköz	2014 Eszköz
I. Likvid eszközök			
Pénzeszközök	665	5139	539
II. Mobil eszközök:			
Követelés	24.483	22.948	22.797
Értékpapírok	0	0	0
Készletek	2.585	0	24.816
Aktív időbeli elhatárolás	0	0	0
=	27.068	22.948	47.613
III. Mobilizálható eszközök:	0	0	0
IV. Immobil eszközök:			
Befektetett eszközök	29.995	35.704	40.631
= I.+II.+III.+IV.	57.728	63.791	88.783

10.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján

A likviditási mérleg forrás oldalának alakulása:

Megnevezés2	2012 Forrás	2013 Forrás2	2014 Forrás
I. Azonnal esedékes kötelezettség:			
Jövedelem elszámolás:	480	228	373
TB kötelezettség	554	263	424
II. Rövid időn belül esedékes kötelezettség:			
Szállítók	6.408	14.319	33.674
Rövid lejáratú kötelezettségek	5.360	701	2.187
Céltartalék	0	0	0
Passzív időbeli elhatárolás	0	0	0
III. Később esedékes kötelezettség			
Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0	0
Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	0
IV. Vissza nem fizetendő forrás			
Saját tőke:	44.926	48.280	51.740
= I.+II.+III.+IV.	57.728	63.791	88.398

11.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján

Az I. fokozatnál a forrás oldal lett nagyobb összességében, nem volt összhangban az eszköz és a forrás oldal. Azonnali fizetőképességre utal az likviditási mérleg I. fokozata.

665 < 1034 Forrástöbblet alakult ki, ami a likviditási hiányt jelenti. a különbözet: 369 e Ft.

5139 > 491 Eszköztöbblet, azaz likviditástöbblet mutat, melynek különbözete: 4648 e Ft.

539 < 797 Forrástöbblet, különbözete: 258 e Ft.

Az I. és II. fokozat elemzésénél a két fokozatot együttesen vizsgáljuk.

27.733 > 12.802 különbözet: 14.931 e Ft.

28.087 > 15.511 különbözet: 12.576 e Ft.

48.152 > 36.658 különbözet: 11.494 e Ft.

Mindhárom évben likviditási többlet alakult ki, ez rövid távú likviditási fizetési képességre utal. A rövid lejáratú kötelezettségeket fedezik a likvid eszközök.

Az I. + II. + III. fokozat megegyezik az előző fokozattal, mivel a vállalkozásnak nem volt mobilizálható eszköze, sem éven túl esedékes kötelezettsége.

4.1. Likviditási mutatók

A likviditás vizsgálata kiemelkedő fontosságú. A vállalkozás stabilitását tükrözi, akkor **likvid** a vállalkozás, ha időben is és folyamatosan kiegyenlíti fizetési kötelezettségeit, mint például a bérek, járulékok, adók kifizetése a legfontosabb a vállalkozás fizetési kötelezettségeit illetően.

A likviditási mutatók elemzése során összehasonlítjuk a vállalkozás likvid eszközeit a rövid lejáratú kötelezettséggel. (Dr. Bíró T. , Kresalek P., 2012)

Likviditási mutatók alakulása:

Megnevezés	2012	2013	2014
Likviditási ráta (%)	216,63	181,08	131,36
Likviditási gyorsráta (%)	196,44	181,08	63,66
Pénzeszköz-likviditás (%)	5,2	33,13	1,47
Dinamikus likviditás (%)	31,42	23,98	9,89
Hitelfedezettség (%)	269,36	147,95	62,19
Nettó fogótőke (ezer Ft)	14.931	12.576	11.658

12.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján

Likviditási ráta megmutatja, hogy a forgóeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek aránya hogyan viszonyul egymáshoz, azaz a forgóeszközök aránya hányszorosa a rövid lejáratú kötelezettségeknek. A Helltherm Bt. esetében jelentős mértékben csökkent a likviditási mutató értéke a 2012-es évi értékhez képest, ennek az oka, hogy a rövid lejáratú kötelezettségek értéke nagyobb arányban növekedett, mint a forgóeszközök értéke.

A likviditási gyorsráta a likviditási rátától annyiban tér, hogy a készletek értékével kell csökkenteni a forgóeszközöket. A vállalkozás tekintetében akkor beszélünk likviditásról, ha a követelések és a pénzeszközök aránya meghaladja a rövid lejáratú kötelezettségek értékét.(Dr. Bíró T., 2012.)

Sajnos a vállalkozás likviditási gyorsrátáját tekintve szintén csökkenő tendenciát figyelhetünk meg. Ennek oka a követelések csökkenése évről évre, valamint a pénzeszközváltozás, ami 2012-ről 2013-ra jelentősen nőtt, 4.474 e Ft-tal, 2013-ról 2014-re pedig növekedett 4.600.000 Ft-tal.

A pénzeszköz – likviditási mutató számítása során a pénzeszközöket viszonyítjuk a rövid lejáratú kötelezettségekhez, ami azt vizsgálja, hogy a vállalkozás egy éven belüli kötelezettségeinek mennyire tud eleget tenni. (Dr. Bíró T., 2012.) A Helltherm Bt. pénzeszköz likviditása ingadozó volt a pénzeszközök változása miatt, mivel 2013-ban a jelentősen megemelkedett a pénzeszközök értéke, a pénztárszámla értéke 4.083 e Ft és az elszámolási betétszámla értéke: 1.056 e Ft volt. Ezért a 2013-as évre jelentősen megemelkedett a pénzeszköz-likviditás mutatójának értéke.

A dinamikus likviditási mutató megmutatja, hogy vállalkozás üzemi (üzleti) tevékenység eredménye mennyire fedezi a rövid lejáratú kötelezettségeit. A fenti táblázat alapján csökkenést figyelhetünk meg évről évre. A vállalkozás esetében mindegyik érték 50 % alatt van, ami nem alakult kedvezően 2012-ről 2014-re.

A hitelfedezettség mutatója is csökken évről évre a Helltherm Bt. esetében. A követelések és a rövid lejáratú kötelezettségek alakulását mutatja, ami fordított arányú, vagyis a követelések csökkentek és a rövid lejáratú kötelezettségek növekedtek, aminek hatására a mutató értéke jelentősen csökkent 2012 és 2014 közötti elemzés alapján a vállalkozás esetében. 2012-ben 200% feletti értéket volt a mutató értéke, míg 2013-ban már lecsökkent, és 100% feletti értéket figyelhetünk meg. 2014-re pedig jóval 100% alatt volt a mutató értéke, ami leginkább a rövid lejáratú kötelezettségek növekedése miatt következett be.

Nettó forgótőke: A nettó forgótőkét úgy kapjuk meg, hogy a forgóeszközökből kivonjuk a rövid lejáratú kötelezettségeket. A forgóeszközök jelentős részben befolyásolják a nettó forgótőke alakulását. Nagyobb arányban van jelen a forgóeszköz, mint a rövid lejáratú kötelezettség.

4.1.1. Rövid távú likviditás

„A likviditási helyzet értékelése – alapvetően – a likvid eszközöknek és a rövid lejáratú (egy éven belül esedékessé váló) kötelezettségeknek az összehasonlítását jelenti.”
(Dr.Bíró Tibor – Dr.Pucsek József – Dr.Szántó Imre: Amit a mérleg mutat, p.:43, 2010)

Likviditási mutatók alakulása (%)

Megnevezés	2012	2013	2014
Likviditási mutató	216,63	181,08	131,36
Likviditási gyorsráta	196,44	181,08	63,66
Pénzeszköz likviditás	5,2	33,13	1,47

12.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a Bt. beszámolóí alapján

A likviditási mutató a leggyakoribb mutató, amit a vállalkozás likviditási helyzeténél lehet elemezni. A likviditási mutató megmutatja, hogyan viszonyul a forgóeszköz a rövid lejáratú kötelezettségekhez

A likviditási mutató vizsgálata során a forgóeszközök állományát vetjük össze a rövid lejáratú kötelezettségekkel. Ez a mutató megmutatja, hogy a forgóeszközök értéke hányszorosa a kötelezettségeknek. A vállalat esetében ez a mutató 2012-ről 2014-re egyre csak csökkent, amiből következik, hogy a forgóeszközökhöz képest a kötelezettségek kevésbé térültek meg, de a 2014-es adat, a 131,36% sem rossz eredmény, viszont ügyelni kell a jövőben a további csökkenő tendencia megállítására.

„A pénzügyi elemzésekben a likviditási mutató mellett gyakran meghatározásra kerül az úgynevezett likviditási gyorsráta is, amelynek számításakor a forgóeszközök közül elhagyjuk az általában legkevésbé likvidnek hitt készletek értékét”
(dr. Bíró Tibor – Kresalek Péter – dr. Pucsek József – dr. Szántó Imre: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, 2012)

Likviditási gyorsráta = Forgóeszközök – készletek / Rövid lejáratú kötelezettségek

A likviditási gyorsráta jelzi, hogy a készletek milyen arányban vannak jelen a forgóeszközök között.

A pénzeszköz – likviditás megmutatja, hogy a pénzeszközök hogyan viszonyulnak a rövid lejáratú kötelezettségekhez. Az éven belüli kötelezettségek kielégítésére keresi a választ.

Pénzeszköz – likviditás = Pénzeszközök / Rövid lejáratú kötelezettségek

4.1.2. Hosszú távú és dinamikus likviditás

Az adósságállomány és az összes forrás viszonyát az adósságállomány mutatója meg. Figyelni kell a hosszú lejáratú tartozások tartalmára és indokoltságára. A mutató időbeli vizsgálata ad pontos képet a mutatóról. Számításával a tartós források szerkezetét, összetételét vizsgáljuk. (dr. Bíró T, 2012, p: 72.)

Adósságállomány aránya (%) = Hosszú lejáratú kötelezettségek / (hosszú lejáratú kötelezettségek + saját tőke)

Saját tőke aránya (%)= Saját tőke/ hosszú lejáratú kötelezettségek + saját tőke

Adósságállomány fedezettsége (%)= Saját tőke / hosszú lejáratú kötelezettsége

Adósságszolgálati fedezetmutatója (%)= Adózott eredmény + Értékcsökkenési leírás / Hosszú lejáratú kötelezettségek esedékes törlesztő részlete”

A Helltherm Bt.-nek nem volt hosszú lejáratú kötelezettsége.

4.2. Vevő-, szállítóállomány mutatói

4.2.1. Vevőállomány aránya a szállítóállományhoz

A vevőkövetelések szerkezete elemezhető a belföldi és exportkövetelések arányának alakulása szempontjából, a fizetési módok és az átlagos vevő-futamidő alakulását illetően. (dr. Bíró T., 2012.)

A vevőkövetelés és a szállítói tarozások alakulását célszerű az átlagos vevő-, és a szállítói futamidő segítségével kiszámolni. Az átlagos vevő-futamidő lényeges abból a szempontból is, indokolt lehet a növekedése az értékesítési forgalom emelkedése miatt .

A vevőkövetelések szerkezete elemezhető a belföldi és exportkövetelések arányának alakulása szempontjából, a fizetési módok és az átlagos vevő-futamidő alakulását illetően. (dr. Pucssek J.,2013)

A z átlagos vevő-futamidő megmutatja, hogy aránylik a vevőkövetelés (áfa nélkül) az 1 napi értékesítés árbevételéhez, azaz hogy hány nap múlva teljesít a vevő, ha a vállalkozás a vevő felé már teljesítette a kötelezettségét.

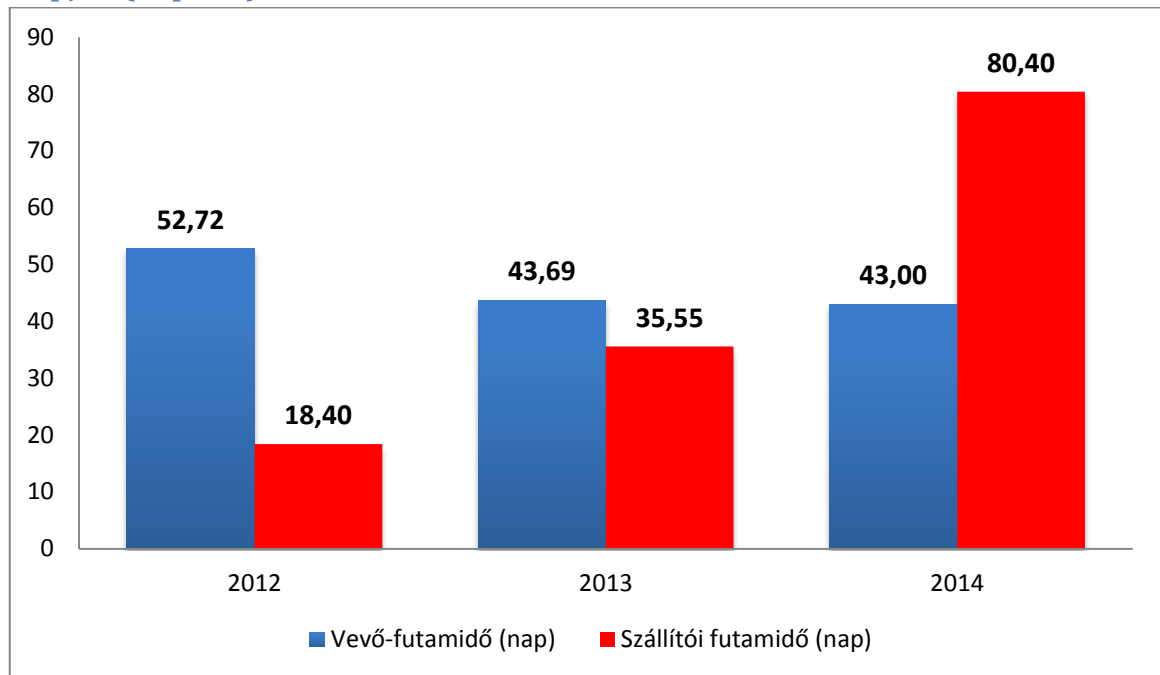
Átlagos vevő-futamidő (nap) = Követelések áruszállításból és szolgáltatásból – áfa / 1 napi értékesítési árbevétel.

A szállítói állomány alakulása is fontos az elemzés során. Meg kell állapítani a szállítói tartozások átlagos futamidejét. (dr. Bíró T., 2012.)

Az átlagos szállítói futamidő megmutatja, hogy hogyan aránylik a szállítók (áfa nélkül) az 1 napi anyagjellegű ráfordításokhoz, azaz, hogy hány nap múlva érvényesíthetik a követelésüket.

Átlagos szállítói futamidő (nap) = Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból – áfa / 1 napi anyag jellegű ráfordítás.

A vevők és szállítók átlagos futamideje a Hellterm Bt. beszámolója adatai alapján (napban)

6. diagram - Forrás: Saját szerkesztés a beszámoló adatai alapján.

A vevő-futamidő esetében a diagramon látható, hogy csökkenő tendenciát mutat, míg a szállítóállomány esetében lényeges növekedés figyelhető meg. A vevők esetében minél kisebb az eredmény annál jobb, hiszen a vevő mielőbbi teljesítése kedvező a vállalkozás számára. A Helltherm Bt. –nél 2012-ről 2014-re 52,72-ről 43 napra csökkent a futamidő.

A szállítói futamidő esetében a növekvő tendencia érvényesül, ez azért kedvező a vállalkozásnak, mert értelem szerűen minél később kell szállítói kötelezettségét rendeznie annál jobb. 2012-ben 18,40 volt, 2013-ra 35,55-re emelkedett és 2014-ben pedig jelentős növekedést figyelhettünk meg, 80.40 napra emelkedett a szállítói futamidő.

4.2.2. Vevők forgási sebessége

A vevők forgási sebessége megmutatja, hogy a vállalkozás a kintlévőségeit jól tudja-e behajtani. A mutató mérhető fordulatokban és napokban is. Ha magas a mutató értéke, azt jelenti, hogy a vállalkozás alacsonyan tartja a vevőkkel szembeni követeléseit. (internetsuli.hu)

Vevőállomány alakulása:

Megnevezés	2012	2013	2014
Vevőállomány forgási sebessége fordulatban	6,92	5,35	8,49
Vevőállomány forgási ideje napban	52,74	43,66	42,99

14.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján

A Helltherm Bt. esetében a vevőállomány forgási sebessége 2012-ben 6,92 fordulat volt, ami 2013-ra csökkent, és 2014-ben jóval megemelkedett a 2012-es értéket tekintve. Ez azt jelenti, hogy nehezebben tudták kiegyenlíteni tartozásaikat az ügyfelek.

A vevőállomány forgási ideje napokban mérve 2012-ben volt a legmagasabb, 52,74 nap, ami 2013-ban és 2014-ben is lecsökkent, ami a vevők fizetési fegyelmének javuló tendenciáját tükrözi, mivel az értékesítés nettó árbevétele évről évre nőtt, a vevőállomány pedig kis mértékben változott.

4.2.3. Szállítók forgási sebessége

A szállítók forgási sebessége a szállítóállomány kihasználtságát tükrözi. A mutató a szállítókkal szembeni fizetőképességet mutatja meg, azaz hogy a vállalkozásnak milyen a fizetési fegyelme. (Econom.hu)

A mutató fordulatokban és napokban is számolható:

Napokban azt mutatja meg, hogy ha a szállítók a kötelezettségüket teljesítették, mennyi idő múlva fizet a cég. Fordulatokban pedig azt mutatja meg, hogy hányszor fordult a

szállítóállomány, az anyag jellegű ráfordításokból még mennyi nincs pénzügyileg rendezve.

Szállítóállomány alakulása:

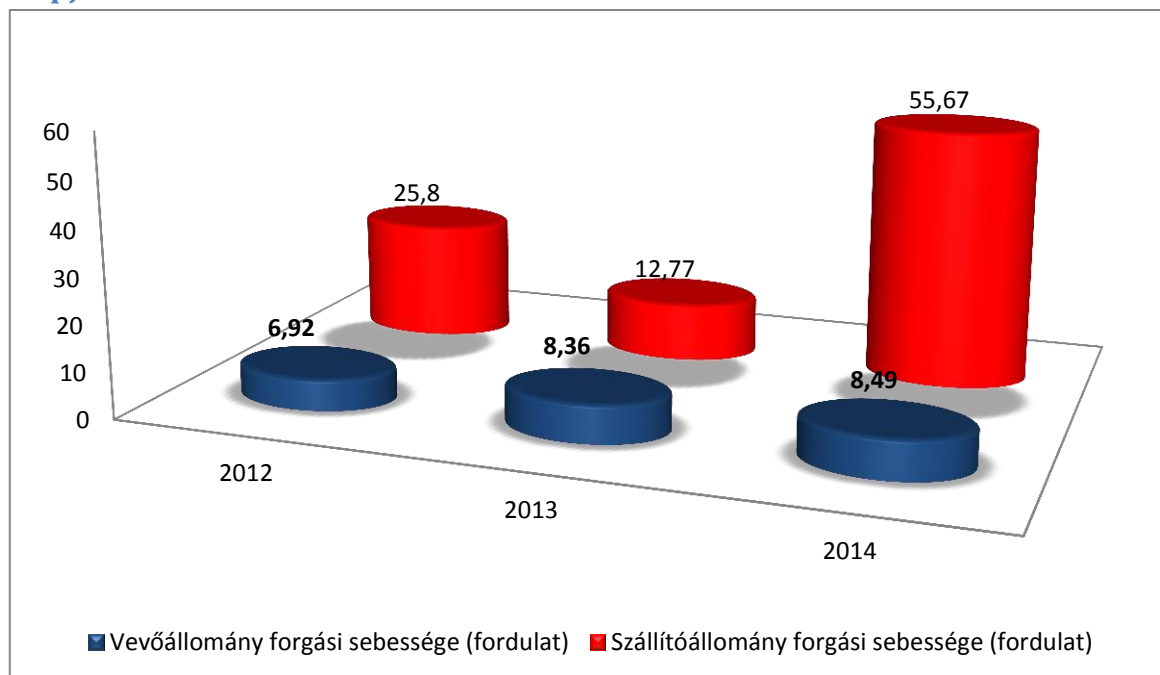
Megnevezés	2012	2013	2014
Szállítóállomány forgási sebessége fordulatokban	25,8	12,77	55,67
Szállítóállomány forgási ideje napokban	14,15	28,58	6,55

15.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolóí alapján

A szállítóállomány forgási sebessége fordulatokban mérve 2012-ről 2013-ra csökkent, majd 2014-re lényegesen megnőtt. Napokban mérve a szállítóállomány értékét a legkedvezőbb 2014-ben volt, ahol csak 6,55 nap volt a forgási sebesség, ezt az anyag jellegű ráfordítások növekedése okozta.

4.2.4. A vevők és szállító állomány alakulása

A vevőállomány és a szállítóállomány alakulás a Helltherm Bt. beszámolóí alapján:

7.diagram - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozó beszámolóí alapján

A Szállítóállomány forgási sebessége, ha magas az azt jelenti, hogy a szállítóval szembeni tartozásai a Bt-nek alacsonyak. Ez főleg 2014-ben látszódik, hiszen ott jelentős növekedést figyelhetünk meg. 2012-ben 25,8 fordulat volt, 2013-ra lecsökkent 12,77 re, majd 2014-re megnőtt a forgási sebesség 55,67 –re.

A vevői fizetési fegyelem kis mértékben javult csak. 2012-ben 6,92 fordulat volt, 2013-ban 8,36-ra nőtt és 2014ben pedig 8,49-re emelkedett a vevők forgási sebessége, ami az értékesítés nettó árbevételének növekedésének köszönhető.

5. Az eredménykimutatás elemzése

Az eredménykimutatás a vállalkozás éves eredményeit, részeredményeit tükrözi. A beszámoló része, így egy adott időszaknak a hozamait és ráfordításit és az eredményét mutatja be.

„Az eredménykimutatás a vállalkozó tárgyévi mérleg szerinti , a vállalkozónál maradó adózott eredményének levezetését tartalmazza, vagyis az eredmény keletkezésére, módosítására ható főbb tényezőket, a mérleg szerinti eredmény összetevőit, kialakulását mutatja be.” (Dr. Szántó Imre – A Számvitel alapjai, p.:303, 2006)

„Az eredménykimutatás tájékoztatja a piac szereplőit a vállalkozás jövedelemtermelő képességéről.” (Dr. Szántó I., A számvitel alapjai, p.117,2006.)

Az eredménykimutatás felépítése:

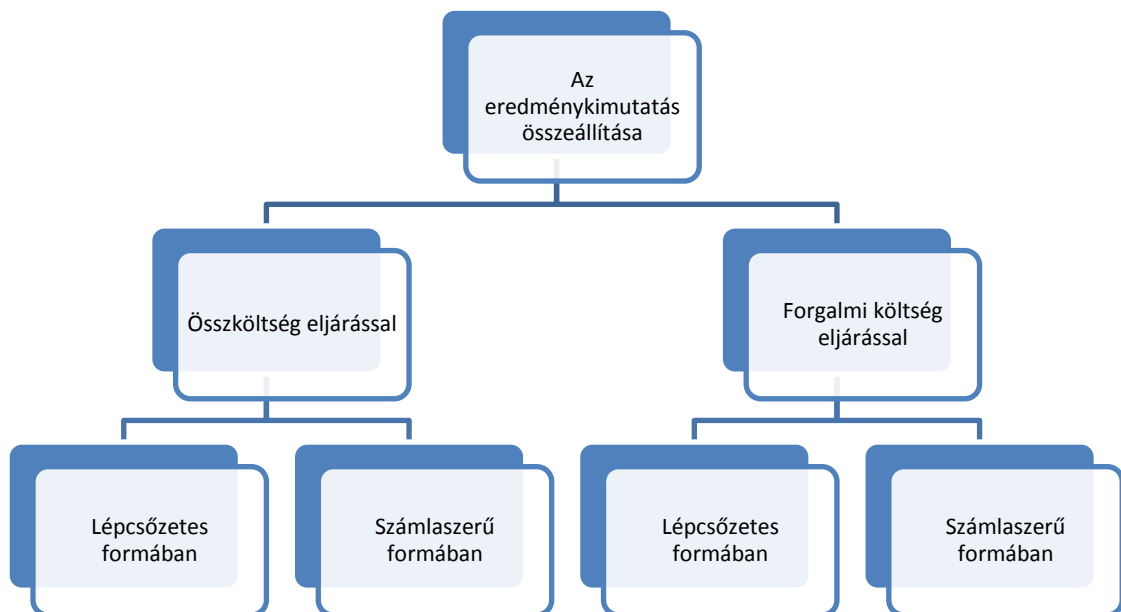
üzemi eredmény
+ / - Pénzügyi műveletek eredménye
= Szokásos vállalkozási eredmény
+/- Rendkívüli eredmény
= Adózás előtti eredmény
- Fizetendő társasági adó
= Adózott eredmény
+ Eredménytartalék
- Osztalék, részesedés
= Mérleg szerinti eredmény

Forrás: www.kepzesevolucioja.hu

A vállalkozás kétféle módon állapíthatja meg az eredménykimutatás szerkezetét:

- összköltség eljárással és
- forgalmi költség eljárással.

Az eredménykimutatás összeállításának folyamatai:

6. kép - Forrás: www.kepzesevolucioja.hu

A két módszer között természetesen van különbség, mégpedig az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye. Az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye az üzemi hozamok és az üzemi ráfordítások nagyságából adódóan változhat. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye = üzemi hozam – üzemi ráfordítás

Eredménykategóriák alakulása: (adatok E Ft-ban)

Megnevezés	2012	2013	2014
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	4022	3719	3627
Pénzügyi műveletek eredménye	0	8	218
Szokásos vállalkozási eredmény	4026	3727	3845
Rendkívüli eredmény	0	0	0
Adózás előtti eredmény	4026	3727	3845
Adózott eredmény	3623	3354	3460
Mérleg szerinti eredmény	0	0	0

16.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a Bt. beszámoló alapján

A vizsgált időszakban az, hogy a vállalkozás mekkora eredményt ért el a termelésben és szolgáltatásban az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye mutatja meg. 2012-ről 2014-re csökkent az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye, aminek oka a ráfordítások növekedése.

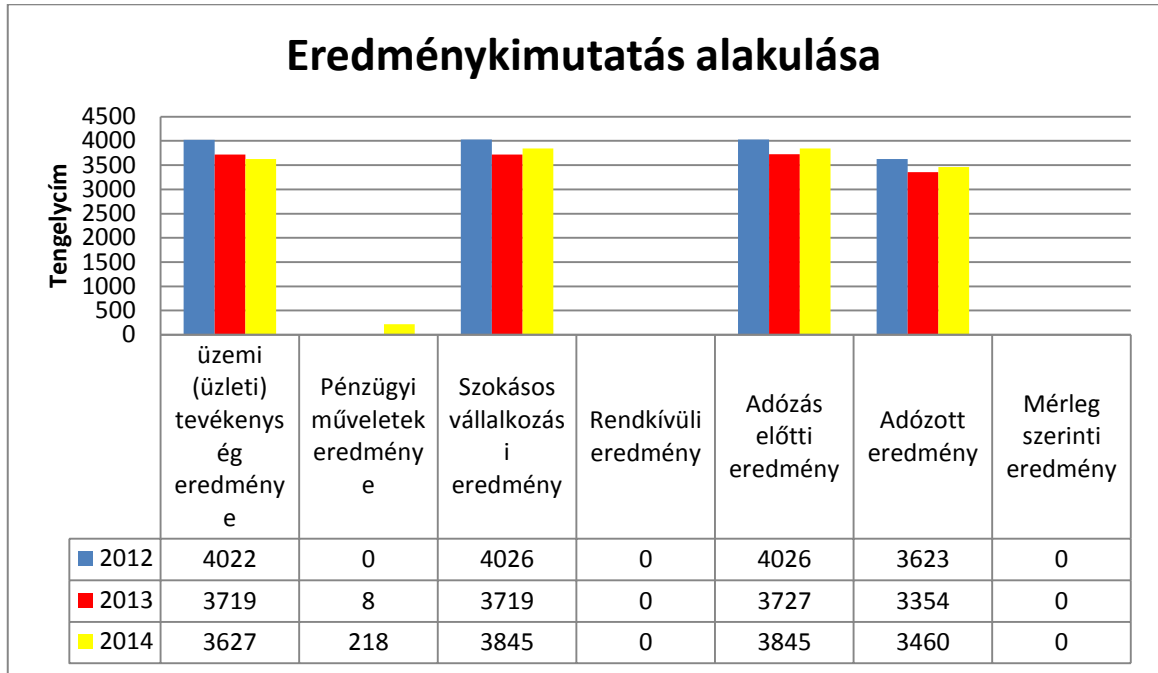
A pénzügyi műveletek eredménye megmutatja a pénzügyi műveletek. A pénzügyi műveletek eredménye jelentősen nőtt, ennek oka, hogy a pénzügyi műveletek bevételei 102%-al nőttek 2012-ről 2014-re, a pénzügyi műveletek ráfordítása pedig 2012-ben és 2013-ban nulla volt és 2014-ben 190.000Ft lett.

A szokásos vállalkozói eredményt az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye és a pénzügyi műveletek eredménye összegeként kapjuk meg. Csökkenő tendencia áll fenn ennél a mutatónál is.

Az Adózás előtti eredmény összesíti a szokásos vállalkozási eredményt és a rendkívüli eredményt. Mivel a Helltherm Bt. esetében nem volt rendkívüli eredmény, így a mutató értéke megegyezik a szokásos vállalkozói eredmény értékével.

Az adózott eredmény értékét úgy kapjuk meg, hogy az adófizetési kötelezettséggel csökkentjük az adózás előtti eredményt. Mindhárom évben az adó 10%-a volt az adózás előtti eredménynek.

Az eredménykimutatás alakulása:

8,diagram. - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján

5.1. Jövedelmi helyzet elemzése

„A jövedelmezőség átfogó elemzése során az egyes eredménykategóriákat valamilyen vetítési alaphoz viszonyítjuk.

Jellemzői:

- minősítő jellegű elemzés, a jövedelmezőség szintjének alakulására vonatkozóan jelzi a jövedelemtermelő képesség változását;
- lehetőséget biztosít összehasonlításra más vállalkozások, ágazati átlagok adataival
- megteremti a lehetőséget a jövedelmezőség tendenciaszerű elemzéséhez
- a számviteli beszámolóban tájékoztatást nyújt a felhasználóknak az eredményesség változásáról.

A jövedelmezőség számítási képlete: $J = \text{Eredmény} / \text{Vetítési alap}$

(Dr.Bíró Tibor – Kresalek Péter – Dr.Pucsek József – Dr.Szántó Imre,A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, p.:122, 2012)

A jövedelmezőség számítása során figyelembe vehető eredménykategóriák célszerű rövidítésekkel a következők:

- értékesítés bruttó eredménye (fedezeti összeg)
- az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye
- a szokásos vállalkozási eredmény
- az adózás előtti eredmény
- Az adózott eredmény
- a bruttó relációs (főpiaci) eredmény
- adózás és kamatfizetés előtti eredmény (EBIT)
- adózás, kamatfizetés és értékcsökkenés előtti eredmény (EBITDA)
- adózott eredmény + fizetett kamatok (NOPLAT)

Az alkalmazható vetítési alapok:

- értékesítés nettó árbevétele
- az értékesítés nettó árbevételének további bevételekkel növelt összege (árbevétel + egyéb bevétel, pénzügyi műveletek bevétele, rendkívüli bevételek)
- a saját tőke összege
- a lekötött eszközök nettó értéke
- a készletek összege
- az összes eszközérték
- a bérköltség (B)
- a személyi jellegű ráfordítások
- a vállalkozás átlagos állományi létszáma (L)
- a relációk (fő piacok) szerinti nettó árbevétel
- a saját tőke és a kamatköteles idegen források összege.”

(Dr.Bíró Tibor – Kresalek Péter – Dr.Pucsek József – Dr.Szántó Imre,A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, p.:123, 2012)

Az eredménykategóriák és vetítési alapok közül nem kell mindet alkalmazni, csak ami a legszükségesebb és amelyhez adat áll rendelkezésünkre.

5.1.1. Árbevétel arányos jövedelem elemzése

Az árbevétel arányos jövedelmezőség megmutatja, hogy az árbevételhez milyen arányban viszonyul az adott időszak eredménye, azaz, hogy a vállalat árbevételének hány százaléka a nyereség. A kiválasztott eredménykategóriát hasonlítjuk össze a vállalkozás értékesítési árbevételével és más bevételek adataival. A kapott mutatóértékek közül mindenképpen a kedvező tendencia az, ha növekszik, hiszen ez tükrözi a vállalat fejlődését.

Forgalomarányos jövedelmezőségi mutatók (%-ban)

Megnevezés	2012	2013	2014
Árbevétel arányos üzemi eredmény	2,37	2,002	1,89
Árbevétel arányos szokásos vállalkozási eredmény	2,38	2,006	2,002

17.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a Bt. beszámolója alapján

Az árbevétel arányos üzemi eredmény számításánál az üzemi (üzleti) tevékenység eredményét vetjük össze az értékesítés nettó árbevételével és az egyéb bevételek összegével. A Helltherm Bt. esetében ez csökkenést mutat évről évre a mutató értéke, ami az üzemi eredmény csökkenése miatt és a nevező növekedése miatt következett be. Az árbevétel arányos szokásos vállalkozási eredmény esetében a szokásos vállalkozási eredményt viszonyítjuk az értékesítés nettó árbevételéhez, az egyéb bevételek és a pénzügyi műveletek bevételeinek összegével. Ez a mutató az árbevétel arányos üzemi eredmény mutatójától, csak a pénzügyi műveletek bevételeivel tér el. A pénzügyi műveletek bevétele csekély értékű volt 2012-ben és 2013-ban is, viszont jelentősen megnövekedett a 2014-es évben. A társaság esetében ez is csökkenő tendenciát mutat.

A fenti mutatók után számolható még az árbevétel arányos jövedelmezőség 3. alakja, amikor az adózás előtti eredményt viszonyítjuk az összes árbevételhez.

Árbevétel arányos jövedelmezőség alakulása a Helltherm Bt. beszámolóí alapján:

Megnevezés	2012	2013	2014
Árbevétel arányos jövedelmezőség III.	2,38	2,01	2,002

18.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolóí alapján

Az árbevétel arányos jövedelmezés mutatóí képletben kifejezve:

Árbevétel arányos jövedelmezőség 1. = Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye /
Értékesítés nettó árbevétele + egyéb bevétel

Árbevétel arányos jövedelmezőség 2. = Szokásos vállalkozási eredménye / Értékesítés
nettó árbevétele + egyéb bevétel + pénzügyi műveletek bevétele.

Árbevétel arányos jövedelmezőség 3. = Adózás előtti eredmény / Összes árbevétel és
bevétel

5.1.2. Tőkearányos jövedelmezőség alakulása

A tőkearányos jövedelmezőség elemzéséhez több eredménykategória közül lehet választani, amely a saját tőke összegéhez leginkább célszerű alkalmazni, azaz hogy a saját tőkének milyen a jövedelmezősége, milyen irányú változások figyelhetők meg évente a vállalkozásnál.

A Helltherm Bt. esetében alkalmazott mutatók a következők:

Tőkearányos adózás előtti eredmény (%) = Adózás előtti eredmény / Saját tőke

Tőkearányos szokásos vállalkozási eredmény (%) = Szokásos vállalkozási eredmény /
saját tőke

Tőkearányos adózott eredmény (%) /ROE/ = adózás előtti eredmény / Eszközök
összesen

Tőkearányos mérleg szerinti eredmény (%) = Mérleg szerinti eredmény / Saját tőke

Tőkearányos jövedelmezőség alakulása (%-ban)

Megnevezés	2012	2013	2014
Tőkearányos üzemi eredmény	8,95	7,703	7,01
Tőkearányos szokásos vállalkozási eredmény	8,96	7,72	7,43
Tőkearányos adózott eredmény (ROE)	8,06	6,95	6,69
Tőkearányos mérleg szerinti eredmény	0	0	0

19.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a Bt. beszámolói alapján

A vállalkozás esetében a tőkearányos jövedelmezőség mindegyik mutatójánál csökkenő tendenciát mutat. A legjelentősebb csökkenés a tőkearányos adózott eredménynél figyelhető meg, de a többi számított mutatójánál is hasonló a helyzet. Ennek oka az eredmény csökkenése az előző évhez képest és a saját tőke növekedése. Az eredmény csökkenése visszavezethető a vállalkozás beszámolói alapján a költségek és ráfordítások növekedésére. A tőkearányos adózott eredmény gyakori mutató a tőkearányos jövedelmezőség vizsgálatában, mivel informál az osztalékfizetés lehetőségéről, és nemzetközi gyakorlatban is gyakran használják.

5.1.3. Eszközarányos jövedelmezőség alakulása

Az eszközarányos jövedelmezőség kifejez az eszközfelhasználás hatékonyságát. Vetítési alapként a mutatóban az eszközök egyes csoportjait szerepeltetjük. (Dr.Szántó I., A vezetői számvitel, 2013.)

Az eszközarányos jövedelmezőség alakulásának kiszámítására több mutatót is használhatunk. A mutatók számításánál figyelni kell arra, hogy a viszonyítási alapnak választott eszköz, kedvezzen az eredménykategóriának. Eszközarányos jövedelmezőségnél három mutatót használtam, valamint eszközmegtérülés és eszközarányos adózás előtti eredmény mutatóját is.

Eszközarányos jövedelmezőség alakulása (%-ban)

Megnevezés	2012	2013	2014
Eszközarányos jövedelmezőség I.	13,41	10,42	8,93
Eszközarányos jövedelmezőség II.	155,6	0	14,62
Eszközarányos jövedelmezőség III.	12,345	10,42	5,54
Eszközarányos jövedelmezőség IV.	155,6	0	15,49
Eszközmegtérülési mutató (ROI)	6,28	5,26	3,9
Eszközarányos adózás előtti eredmény (ROA)	6,98	5,843	4,33

20.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a Bt. beszámoló alapján

Az eszközarányos jövedelmezőség számításánál mindegyik mutató esetében a számlálóban az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye szerepel. Azért választottam ezeket a mutatókat a elemzéshez, mert a vállalkozás főtevékenységét szolgálja az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye. Ezt viszonyítjuk a I. mutatónál az immateriális javakhoz és a tárgyi eszközökhöz, II. mutató esetében a készletekhez, III. mutatónál pedig az immateriális javak, a tárgyi eszközök és a készletek összegéhez.

Az eszközarányos jövedelmezőség I. mutatója csökken évről – évre, ami várható volt. Az immateriális javak és tárgyi eszközök rontották a jövedelmezőséget, és ezen a készletek sem segítettek a csekély értékükkel.

A leggyakoribb mutató, az eszközarányos adózás előtti eredmény, azaz a ROA mutató, amely nemzetközi gyakorlatban is használatos. Azt fejezi ki a mutató, hogy az adózott eredményből mekkora hányad térül meg. A számlálóban az adózás előtt eredményre, a nevezőben pedig az vállalkozás összes eszközére szükség van a mutató kiszámításához. Értéke csökkenő tendenciát mutat.

A ROI mutató, az eszközmegtérülési mutató, amely megmutatja, hogy az adózás előtti eredményből mekkora hányad térül meg. Számításánál az adózott eredményt viszonyítjuk a befektetett eszközök és a készletek összegéhez. Ahogy a többi mutató értéke is, úgy ez is csökkenő tendenciát mutat.

5.1.4. Élőmunka-arányos jövedelmezőség alakulása

Az élőmunka –arányos jövedelmezőség számításánál célszerű eredménykategóriát kell kiválasztani. Meghatározó a Bt. esetében a foglalkoztatottak létszáma, amely 2012-ben 26 fő volt, 2013-ban 22-főre csökkent és 2014-ben pedig 25 főre emelkedett. Statisztikai átlagos állományi létszáma: 24 fő.

Élőmunka - arányos jövedelmezőség alakulása: (%-ban)

Megnevezés	2012	2013	2014
1 főre jutó üzemi eredmény	154,69	169,05	145,08
Bérrányos üzemi jövedelmezőség	12,693	174,89	140,55
Élőmunka ráfordítás-arányos jövedelmezőség	464,76	755,43	620,07

21.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a Bt. beszámolója alapján

Az egy főre jutó üzemi eredményt megkapjuk az üzemi eredmény és a létszám hányadosaként. Az üzemi eredmény csökkenése miatt következett be, hogy 2012-ről 2014-re csökkent a mutató értéke, viszont 2013-ra növekedett, ami a létszám csökkenésének köszönhető.

A bérrányos üzemi jövedelmezőség az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye és a bérköltség hányadosa. Az üzemi (üzleti) eredmény mindegyik évben nőtt, a bérköltségek pedig csökkenő tendenciát mutatnak, viszont 2014-re mérsékelten nőtt a bérköltség értéke.

Az élőmunka ráfordítás- arányos jövedelmezőség növekvő tendenciát mutat a táblázat értékei alapján. Megmutatja, hogy aránylik az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye a személyi jellegű ráfordításokhoz. Ennél a mutatónál is az üzemi (üzleti) tevékenység

eredménye növekszik 2012-ről 2014-re és a személyi jellegű ráfordításoknál csökkenő a tendencia, bár 2014-ben növekszik az értéke, de a végeredmény növekszik évről – évre.

5.2. A gazdasági hatékonyság vizsgálata

A vállalkozásnak az erőforrásai, mint eszközei és emberi erőforrásai a gazdasági hatékonyság vizsgálatánál fontosak, hiszen ezek az erőforrások teszik lehetővé a kitűzött teljesítmény, cél elérését. A hatékonyság fogalma alatt tehát az erőforrások felhasználásának gazdaságosságát értjük. (Dr.Bíró Tibor, K.P, 2012.)

A Helltherm Bt. szolgáltató tevékenységet végző vállalkozás, ezért különböző termelési érték mutatókkal tudunk számolni, mint a bruttó termelési érték, az anyagmentes termelési érték és a nettó termelési érték.

Termelési érték mutatók számítás: (ezer Ft-ban)

Megnevezés	2012	2013	2014
Bruttó termelési érték	162.256	168.812	171.794
Anyagmentes termelési érték	44.005	41.428	42.118
Nettó termelési érték	42.545	38.933	38.759

22.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján

A bruttó termelési értéket ha csökkentem az anyagi jellegű ráfordítások összegével, megkapjuk az anyagmentes termelési értéket. A Helltherm Bt. esetében az anyagköltség mérsékelten nőtt évről – évre, ez csökkentette le a bruttó termelési értéket. A nettó termelési értéket úgy kapjuk meg, hogy az anyagmentes termelési értékből levonjuk az értékcsökkenési leírást.

„A bruttó termelési érték a vállalkozás tárgyidőszaki teljes hozamértékét jelenti. „ (Kresalek Péter, B.T., A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, 2012.)

Kiszámítási sémája:

Értékesítés nettó árbevétele

- ELÁBÉ

- Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke

+ Saját előállítású eszközök aktivált értéke

+/- Saját termelésű készletek állományváltozása

= Bruttó termelési érték

Helltherm Bt. Bruttó termelési értékének kiszámítása a beszámoló adatai alapján:

Megnevezés	2012	2013	2014
Értékesítés nettó árbevétele	165.352	182.890	187.477
- ELÁBÉ	0	0	0
- Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	3.096	14.078	15.683
+ Saját előállítású eszközök aktivált értéke	0	0	0
+ / -Saját előállítású készletek állomány változása	0	0	0
= Bruttó termelési érték	162.256	168.812	171.794

23.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján

A bruttó termelési érték után kiszámítható a nettó termelési érték. Az anyagmentes termelési érték nettó típusú.

Kiszámítási sémája:

Bruttó termelési érték

- anyagköltség

- igénybe vett szolgáltatásokból az anyag jellegű szolgáltatások értéke

= Anyagmentes termelési érték

Az anyagmentes termelési érték kiszámítása a Helltherm Bt. beszámolóí alapján:

Megnevezés	2012	2013	2014
Bruttó termelési érték	162.256	168.812	171.794
- Anyagköltség	118.251	127.384	129.676
- Igénybe vett szolgáltatásból az anyag jellegű szolgáltatás értéke	0	0	0
= Anyagmentes termelési érték	44.005	41.428	42.118

24.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolóí alapján

A nettó termelési érték a vállalkozás tényleges teljesítményét mutatja, mivel megmutatja a közelítően a vizsgált időszakban létrehozott új értéket, azaz, hogy mennyivel járul hozzá a társaság a nemzeti jövedelemhez. Kiemelkedő szerepe miatt a hatékonyság vizsgálat elemzésénél alkalmazzuk. (Dr.Bíró T,K.P., 2010)

A nettó termelési érték kiszámításának módja:

Anyagmentes termelési érték

- Értékcsökkenési leírás

= Nettó termelési érték

A Helltherm Bt. beszámolóí alapján készített nettó termelési érték alakulása 2012-ről 2014-re:

Megnevezés	2012	2013	2014
Anyagmentes termelési érték	44.005	41.428	42.118
- Értékcsökkenési leírás	1.460	2.495	3.359
= Nettó termelési érték	42.545	38.933	38.759

25.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolóí alapján

Az értékcsökkenés évről – évre nőtt, ezért a nettó termelési érték csökkenő tendenciát mutat 2012-ről 2014-re.

Hozzáadott értéket is számolhatunk a vállalkozás esetében:

A hozzáadott érték a GDP (bruttó hazai termék) vállalalkozási szintű megfelelőjének tekinthető.

Számítása: személyi jellegű ráfordítások

+ értékcsökkenési leírás

+ Adózás előtti eredmény

= Hozzáadott érték

Hozzáadott érték számítása a vállalkozás beszámolója alapján: (ezer Ft-ban)

Megnevezés	2012	2013	2014
Személyi jellegű ráfordítások	35.578	24.210	30.235
Értékcsökkenési leírás	1.460	2.495	3.359
Adózás előtti eredmény	4.026	3.727	3.845
=Hozzáadott érték	41.064	30.432	37.439

26.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján

5.2.1. Komplex gazdasági hatékonyság vizsgálata

Az erőforrások hatékonyságát vizsgáljuk a komplex gazdasági hatékonyság elemzésekor. Megmutatja, hogy mennyi termelési érték jut 100 Ft súlyozott lekötött eszközértékre.

A lekötött eszközöket megkapjuk az immateriális javak, tárgyi eszközök és a készletek összegeként. A mutató számításakor a nettó termelési értéket viszonyítjuk a lekötött eszközérték és a bérköltség összegével, amelyeket hozamvárás szorzókkal számolunk.

A hozamvárás szorzók a lekötött eszközök esetében: 0,15-0,25 , bérköltség esetében pedig: 1,8-2. Kedvezőnek a növekvő tendenciát tekintjük és a 100% feletti mutatóértékeket, mivel ez a fejlődést mutatja a vállalkozásnál.

Lekötött eszközérték számítása a Helltherm Bt. beszámolóí alapján: (%-ban)

Megnevezés	2012	2013	2014
Immateriális javak	0	0	0
Tárgyi eszközök	29.995	35.704	40.631
Készletek	2.585	0	24.816
=Lekötött eszközérték	35.580	35.704	65.447

27.táblázt - Forrás: Saját szerkeszt a vállalkozás beszámolóí alapján

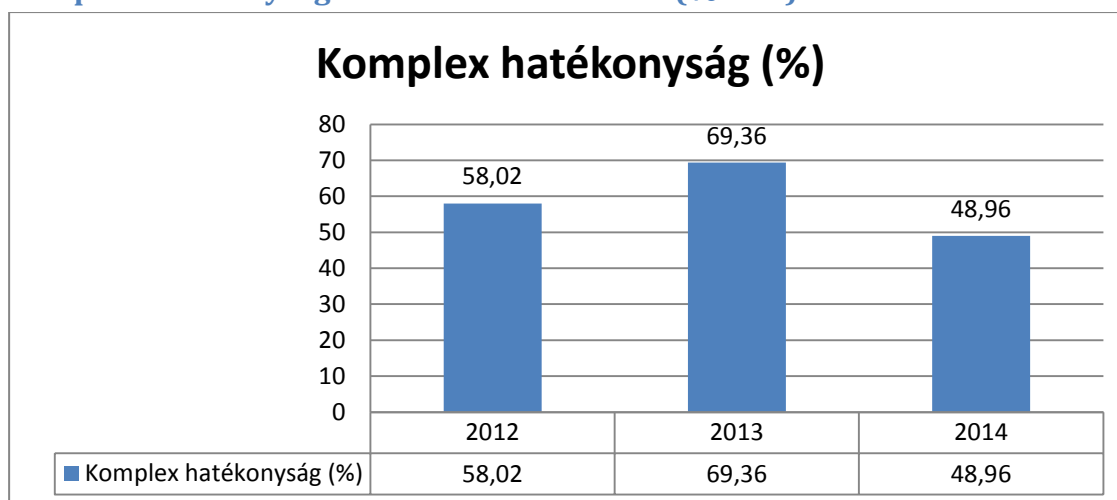
Komplex hatékonyság számítása: $\text{Nettó termelési érték} / (0,15 \cdot \text{Eszközérték} + 1,8 \cdot \text{Béreköltség})$

2012: $42.545 / 73.328,4 = 58,02 \%$

2013: $38.933 / 56.129 = 69,36 \%$

2014: $38.759 / 79.172,5 = 48,96 \%$

Komplex hatékonyság alakulása 2012 - 2014 (%-ban)

9.digaram - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolóí alapján

A mutató akkor elfogadható ha a 100% feletti az értéket elérte, mivel ennek az elérése azt mutatja meg, hogy az erőforrások összességükben elérték az elvárt hozamot. (dr. Bíró T., 2012)

A mutató értéke egyik évben sem éri el a 100%-ot. Ebből az következik, hogy a vállalkozás nem érte el az elvárt hozamot egyik évben sem, romlott a vállalkozás hatékonysága.

5.2.2. Parciális hatékonyság

A hatékonyság vizsgálatokor részhatékonysági mutatókat, azaz parciális hatékonyságot számolhatunk.

A parciális hatékonysági mutató részletesebb képet ad a vállalkozásról. Számításakor a termelés hatékonyságát az erőforrásokkal mérjük össze. (Dr.Bíró T-Dr.P. J.,2010)

A parciális hatékonyság számítása során felhasznált mutatók a következők:

- élőmunka - hatékonyság
- bérhatékonyság
- eszközhatékonyság
- termelési költségszint
- tőkehatékonyság (Dr.Bíró T., 2012)

Parciális hatékonyság vizsgálata a Helltherm Bt. beszámoló alapján:

Megnevezés	2012	2013	2014
Tárgyieszköz-hatékonyság (%)	141,84	109,04	95,39
Készlethatékonyság (%)	164,58	0	156,19
Tőkehatékonyság (%)	361,16	349,65	332,03
Bérhatékonyság (%)	134,26	183,08	150,2
Élőmunka hatékonyság (e Ft/fő)	6240,62	7673,3	6871,76

28.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a Bt. beszámoló alapján

A parciális hatékonyság vizsgálatokor különböző kategóriákat különböztetünk meg. Az eszközhatékonyságon belül számoltam a Helltherm Bt. tárgyi eszköz hatékonyságát és a készlethatékonyságot. A nettó termelési értéket viszonyítjuk a tárgyieszköz-hatékonyság vizsgálatánál a tárgyi eszközök átlagos értékéhez, míg a készlethatékonyságnál a készletek átlagos értékéhez. A tárgyieszköz-hatékonyság esetében 2012-ről 2013-ra csökkent a mutató értéke 32.8 %-al , 2013-ról 2014-re pedig 13,65%-al csökkent a mutató értéke, ami a vállalkozás tárgyi eszköz növekedése miatt

következett be a nettó termelési érték csökkenésével szemben. A készlethatékonyságnál pedig szintén csökkenést tapasztalhatunk, a készletek változása miatt. 2013-ban nem volt a vállalkozásnak készlete így akkor 0 lett a mutató értéke, 2012-ben 164,58% volt és 2014-ben pedig 156,19%, a készletek értéke 2012-höz képest 2014-re lényegesen megnövekedett, ami a 2013-as anyagvásárlás miatt következett be, amit 2014-ben használt fel a vállalkozás.

A tőkehatékonyság megmutatja, hogy a vállalkozás mekkora bruttó hozamot tud elérni. Alakulása függ attól is, hogy milyen hatást gyakorol rá a termelőtevékenység tőkeigényessége. (dr. Bíró T., 2012.)

A bruttó termelési érték is és a saját tőke is növekszik évről évre, viszont a bruttó termelési érték nagyobb mértékben, ezért a mutató értéke csökkenő tendenciát mutat.

A bérhatékonyság mutatói számításánál több módszer is van, én az 1 Ft bérköltségre jutó nettó termelési értéket választottam, ahol a nettó termelési értéket viszonyítom a bérköltséghez. A mutató értéke 2012-ben 134,26% volt, majd 2013-ra jelentősen megnövekedett, 183,08 %-ra. Azért nőtt ennyivel a mutató 2012-ről 2013-ra, mert 2013-ban volt a legkisebb a bérköltség értéke. Majd 2014-re csökkent a mutató értéke 32,88%-al, mert a bérköltség nőtt, a nettó termelési érték pedig csökkent.

Az utolsó kategória az élőmunka hatékonyság, más néven munkatermelékenységi mutató, amelyen belül az 1 főre jutó bruttó termelési értéket számoltam ki. Ennél a mutatónál a bruttó termelési értéket viszonyítom a létszámhoz. A Helltherm Bt.-nél a létszám a következőképpen alakult: 2012-ben 26 fő, 2013-ban 22 fő, 2014-ben pedig 25 fő volt. Az átlagos állományi létszám: 24,33 fő a vállalkozás esetében (3 év átlagaként). 2013-ban volt a legmagasabb a mutató értéke, mivel itt volt a legkisebb a létszám és a növekvő bruttó termelési értékhez képest.

5.2.2.1. Eszközhatékonyság

Eszközhatékonysági mutatók a lekötött eszköz, tárgyi eszköz és a készletek által létrehozott újérték – képződést fejezik ki, amelyet hányadosként számolhatunk.

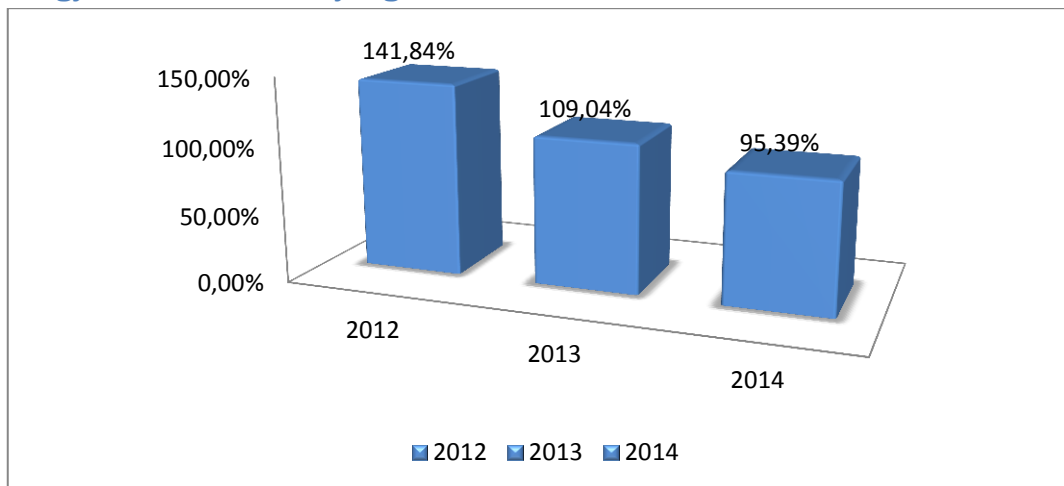
Eszközhatékonyság vizsgálata: (%-ban)

Megnevezés	2012	2013	2014
Lekötött eszközök hatékonysága	130,59	109,04	59,22
Tárgyieszköz-hatékonyság	141,84	109,04	95,39
Készlethatékonyság	1645,84	0	156,19

29.táblázat - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján

A fenti táblázat alapján, jól látható, hogy mindegyik hatékonysági mutatónál csökkenő a tendencia, melynek oka a lekötött eszközök növekedése a nettó termelési érték csökkenésével szemben, a tárgyi eszközök szintén növekedtek és a készleteknél is növekedést figyelhetünk meg a 2013-as készlethiány ellenére, ahol 0 a mutató értéke.

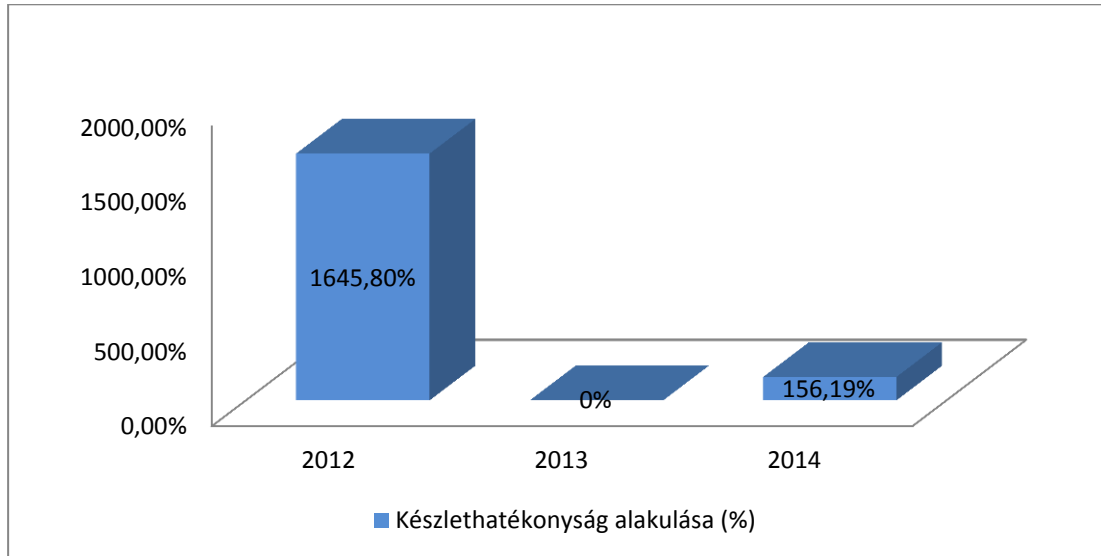
Tárgyi eszköz hatékonyság alakulás a Helltherm Bt-nél 2012-2014 között

10.diagram - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján

A tárgyi eszközök hatékonysága megmutatja, hogy mennyi nettó termelési értéket hozott létre a társaság által működtetett eszközök állománya. 2012 – 2014 között csökkenést mutat, ami a nettó termelési érték csökkenése miatt következett be, valamint a létszám csökkenés miatt.

Készlethatékonyság alakulása a Helltherm Bt. -nél 2012 – 2014 között:

11.diagram - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján.

A készlethatékonyság változása érdekesen alakult a vállalkozásnál. 2012-ben 1645,8 %-ról 2013-ban 0%-ra csökkent, mivel nem volt a vállalkozásnak készlete abban az évben, mert minden anyagot felhasznált a vállalkozás, majd 2014-re ismét megemelkedett az érték, méghozzá 158,19%-ra.

5.2.2.3. Bérhatékonyság, bérigényesség:

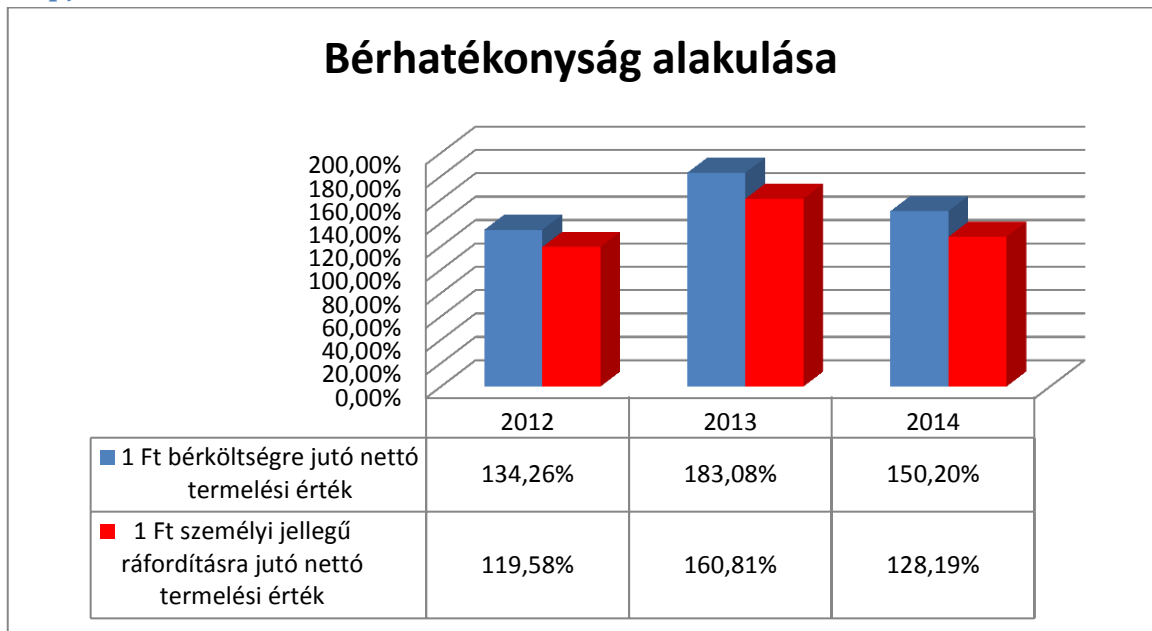
A bérhatékonyság kifejezi a kiáramló bér új érték realizálásának képességét. Nélkülözhetetlen szerepe van az élők munkák, valamint az élők munka – felhasználás költségeinek a komplex hatékonyság alakulásában.

Bérhatékonyság mutatója:

1 Ft bérköltségre jutó nettó termelési érték = $\text{Nettó termelési érték} / \text{Bérköltség}$

1 Ft személyi jellegű ráfordításra jutó nettó termelési érték = $\text{Nettó termelési érték} / \text{Személyi jellegű ráfordítások}$

Bérhatékonyság mutatóinak alakulása a Helltherm Bt. beszámolójának adatai alapján:

12.diagram - Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás beszámolója alapján.

A bérhatékonyság megmutatja a nettó termelési érték és a bérköltség, illetve a személyi jellegű ráfordítások egymáshoz viszonyított arányát, azaz hogy mekkora új értéket lehet létrehozni a megfizetett bérrel.

A Helltherm Bt. esetében a mutató értéke nőtt 2012-ben 134,26%-ról 2013-ban 183,08%-ra, de 2014-re mérséklődött, 150,20%-ra. Ebből visszakövetkeztethetünk arra, hogy a nettó termelési érték csökkenése miatt alakult így a mutató értékeinek a változása. Az értékek magasak mind három évben, és ez kedvező.

6. ÖSSZEFOGLALÁS

Szakedolgozatom célja a Helltherm Bt. vagyoni-, pénzügyi- és jövedelmi helyzetének vizsgálata 2012 és 2014 közötti időszak beszámolóí alapján. A mérlegen kívül segítséget nyújtott számomra a szakdolgozat megírásában a vállalkozás által rendelkezésemre bocsátott három év főkönyvi kivonata, az eredménykimutatás, a kiegészítő melléklet és többféle szakirodalmak, annak érdekében, hogy minél pontosabb képet tudjak nyújtani a vállalkozásról. A konklúziót ezek alapján tudtam levonni a vállalkozással kapcsolatban.

A szakmai elemzés előtt mutattam be a céget, valamint annak szervezeti felépítését, amelyben taglaltam, hogy a társaság fő tevékenysége az épületasztalos-szerkezet szerelése, a nyílászárók, redőnyök gyártását, valamint az árnyékolástechnikai eszközök gyártása. Mivel a mai gazdasági helyzet nem tudja nélkülözni a minőséget, ezért a családoknak és a vállalkozásoknak is nagyon fontos, hogy minőségi anyagokat, hőszigetelő nyílászárókat használjanak fel, ahol a mindennapjaikat töltik. Minden gazdasági társaságnak a célja a profitmaximalizálás és piacon maradás, ezért a vállalkozás mindent elkövet annak érdekében, hogy a megrendeléseit növelje az elégedett ügyfelekkel.

A számviteli politika keretében bemutattam, hogy milyen könyvvitelt alkalmaz a vállalkozás, milyen a beszámoló formája, milyen alapelveket alkalmaz, és hogy milyen minősítési ismérvek vannak a számviteli elszámolás szempontjából.

Ezek után a gazdasági elemzés elméleti bemutatását tartottam fontosnak, amelyben a számvitel szükségességéről, az éves beszámoló szerepéről és a gazdasági elemzésről írtam.

A szakmai elemzést a vagyoni helyzet vizsgálatával kezdtem, ahol megoszlási viszonyszámokkal elemeztem az eszközök és a források alakulását. Az eszközök között nagyrészt a befektetett eszközök, azokon belül is a tárgyi eszközök állnak túlnyomó többségben. A tárgyi eszközök növekedésének a következménye az a pályázat, amelyet 2014-ben nyert meg a vállalkozás. A forgóeszközök között a pénzeszközök és a készletek alakulásánál volt nagy ingadozás a 2013-as anyagvásárlás miatt. A forrásoknál a saját tőke értéke nőtt évről – évre, és ez adja a legnagyobb részét a

forrásoknak. Ezen kívül még a kötelezettségeket, azon belül is a rövid lejáratú kötelezettségeket lehet megemlíteni, ami a szállítói tartozásokból és a rövid lejáratú hitelekbe tevődik össze, amelyek szintén növekvő tendenciát mutatnak 2012-től 2014-ig megállapítva. A hosszú távú eredményes vállalkozás fenntartása érdekében a társaságnak csökkentenie kell a kötelezettségeket. A saját tőke növelésével akar kompenzálni a vállalkozás ezt a problémát.

A vagyonszerkezettség eszközszerkezeti mutatókat lehet számolni, én a dolgozatomban a befektetett eszközök fedezetét számoltam kétféle formában. A tárgyi eszközök értéke jelentősen nőtt a 2014-ben megnyert pályázatnak köszönhetően, ami jelentősen befolyásolta a befektetett eszközök fedezetének alakulását. A mutató csökkenő tendenciáját ki kell küszöbölni a termelékenység javulása érdekében. A tőkeszerkezeti mutatók közül számított tőkeellátottsági mutató is szintén csökkenést mutat, amely arra ad választ, hogy mekkora részben tartalmazza az összes forrás a saját tőkét. A vállalkozás nem vett igénybe idegen forrást. A kötelezettségek aránya teljes mértékben rövid lejáratú kötelezettségekből áll, ezért további elemzést igényelt, ahol a szállítói részarány alakulását tartottam fontosnak. Mindkét mutató számításánál nőtték az értékek évről – évre. A mérlegtételek elemzése során a tárgyi eszköz állomány alakulását és a készletek alakulását elemeztem. A tárgyi eszköz állomány alakulását használhatósági fok mutató segítségével tudtam elemezni a készletek alakulásánál az átlagos anyagtárolási idő mutatóját számítottam.

A Helltherm Bt. pénzügyi helyzetének célja, hogy a vállalkozás pénzügyi lehetőségeit, fizetőképességét bemutassa, és elemezze. Ebből kifolyólag először likviditási mérleg segítségével elemeztem a pénzügyi helyzetét a vállalkozásnak, majd utána likviditási mutatókat számoltam. A likviditás értékelése megmutatta a vállalkozással kapcsolatban, hogy a forgóeszközök milyen mértékben fedezik a rövid lejáratú kötelezettségeket. A vevő és szállítóállomány

Az eredmény alakulását elemeztem a következő fejezetben először a jövedelmezőségi helyzet, majd a gazdasági hatékonyság elemzésével. Már a jövedelmi helyzet elemzésénél is láthatjuk a romlást. Az árbevétel arányos-, tőkearányos-, és élőmunka arányos jövedelmezőségi mutatókat számoltam, ahol jól látható, hogy mindegyik mutató értéke csökkent. A forgalmarányos jövedelmezőségnél a bevételekkel hasonlítottam össze az egyes eredménykategóriákat, az élőmunka arányos

jövedelmezőségnél az üzemi eredményt vettem össze a létszámmal, valamint a bérköltséggel. Az üzemi (üzleti) tevékenység eredményének visszaesése miatt csökkent a jövedelmezőség mutatója. Hatékonyságvizsgálatot is végeztem a vállalkozásnál, ahol komplex hatékonyságot, parciális hatékonyságot elemeztem. Komplex hatékonyság értéke sem alakult kedvezően, mert a mutató értéke nem érte el a 100%-ot egyik évben sem. Parciális hatékonyságon mutatói alapján is azt állapíthatjuk meg, hogy romlott az eredmény. Javíthatna a vállalkozás az eredmény alakulásán úgy, hogy növelné munka hatékonyságát, az értékesített mennyiséget, valamint az eladási árat.

Összességében az állapítható meg a Helltherm Bt. működését illetően, hogy stabil és eredményes, viszont a hatékonyság és jövedelmezőség vizsgálat a jövőben nagyobb odafigyelést igényel, amelyet a költségcsökkentéssel, az árbevétel növeléssel és a munkaerő hatékonyságával érhet el a vállalkozás.

Irodalomjegyzék

1. A Helltherm Bt. számviteli politikája
2. A Helltherm Bt. beszámolója
3. Dr. Bíró Tibor – Kresalek Péter – Dr. Pucsek József – Dr. Szántó Imre: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, Budapest, Perfekt Kiadó, 2012.
4. Dr. Bíró Tibor – Dr. Pucsek József – Dr. Szántó Imre: Amit a mérleg mutat, Budapest: Saldo, 2010.
5. Blumné Bán Erika – Kresalek Péter: A vállalati tevékenységek elemzésének módszertana I., Perfekt Kiadó, 2011.
6. Kardos Barbara - Miklósiné Ács Klára- Dr.Siklósi Ágnes – Sisa Krisztina – Dr. Szántó Imre, Pénzügyi Számvitel I., Perfekt Kiadó, 2012.
7. Dr. Szántó Imre: A számvitel alapjai, Budapest: Perfekt Kiadó, 2006.

Internetes források:

<http://www.hellthermbt.hu/> 2015.02.03

<http://www.tankonyvtar.hu/> 2015.03.10.

<http://www.kepzesevolucioja.hu/2015.04.20.>

Ábrajegyzék

Képek:

- 1.kép: Helltherm Bt. logója
- 2.kép: KABAN AD 1050 típusú üvegező lécvágó a Helltherm Bt.-nek
- 3.kép: TTM-1100 rönkhasítója a Helltherm Bt.-nek
4. kép: A Helltherm Bt. székhelye
5. kép: Likviditási mérleg
6. kép: Az eredménykimutatás összeállításának folyamatai

Diagramok:

1. diagram – Összes eszköz megoszlása %-ban
- 2.diagram – Tárgyi eszközök alakulása
- 3.diagram- Forgóeszközök megoszlása %-ban
- 4.diagram- Forgóeszközök összetételének megoszlása %-ban
- 5.diagram – Tőkefeszültség alakulása
6. diagram – A vevők és szállítók átlagos futamideje a Helltherm Bt. beszámolója adatai alapján (napban)
7. diagram – A vevőállomány és a szállítóállomány alakulása a Helltherm Bt. beszámolója alapján
8. diagram – Az eredménykimutatás alakulása
9. diagram – Komplex hatékonyság alakulása 2012 – 2014 (%-ban)
10. diagram – Tárgyi eszköz hatékonyság alakulása a Helltherm Bt.-nél 2012-2014 között
11. diagram – Készlethatékonyság alakulása a Helltherm Bt-nél 2012-2014 között
12. diagram – Bérhatékonyság alakulása a Helltherm Bt. beszámolójának adatai alapján

Táblázatok:

1. táblázat – Eszközök megoszlása %-ban
2. táblázat – Forgóeszközök elemzése %-ban
3. táblázat – Források összetételének megoszlása %-ban
4. táblázat – Befektetett eszközök fedezettsége %-ban
5. táblázat – Tőkeellátottság megoszlása
6. táblázat – Kötelezettségek aránya (%-ban)
7. táblázat – Szállítók részarányának alakulása
8. táblázat – Tárgyi eszközök használhatósági foka a Helltherm Bt. beszámoló adatai alapján
9. táblázat – Átlagos anyagtárolási idő számítása napokban
10. táblázat – A likviditási mérleg eszköz oldalának alakulása
11. táblázat – A likviditási mérleg forrás oldalának alakulása
12. táblázat – Likviditási mutatók alakulása
13. táblázat – Likviditási mutatók alakulása (%)
14. táblázat – Vevőállomány alakulása
15. táblázat – Szállítóállomány alakulása
16. táblázat – Eredménykategóriák alakulása (adatok E Ft-ban)
17. táblázat – Forgalomarányos jövedelmezőségi mutatók (%-ban)
18. táblázat – Árbevétel arányos jövedelmezőség alakulása a Helltherm Bt. beszámolói alapján
19. táblázat – Tőkearányos jövedelmezőség alakulása (%-ban)
20. táblázat – Eszközarányos jövedelmezőség alakulása (%-ban)
21. táblázat – Élőmunka-arányos jövedelmezőség alakulása (%-ban)

22. táblázat – Termelési érték mutató számítása (E Ft-ban)
23. táblázat – Helltherm Bt. bruttó termelési értékének kiszámítása a beszámoló adatai alapján
24. táblázat – Az anyagmentes termelési érték kiszámítása a Helltherm Bt. beszámoló alapján
25. táblázat – A Helltherm Bt. alapján készített nettó termelési érték alakulása 2012-ről 2014-re
26. táblázat – Hozzáadott érték számítása a vállalkozás beszámoló alapján (ezer Ft-ban)
27. táblázat – Lekötött eszközérték számítása a Helltherm Bt. beszámoló alapján (%-ban)
28. táblázat – Parciális hatékonyság vizsgálata a Helltherm Bt. beszámoló alapján
29. táblázat – Eszközhatékonyság vizsgálata (%-ban)

Mellékletek

Mellékletek listája:

1. számú melléklet: Képletgyűjtemény
2. számú melléklet: A Helltherm Bt. éves mérlege „A” változat (adatok ezer Ft-ban) Eszközök (aktívák)
3. számú melléklet: A Helltherm Bt. éves mérlege „A” változat (adatok ezer Ft-ban) Források (passzívák)
4. számú melléklet: A Helltherm Bt. egyszerűsített éves beszámoló összköltség eljárással készített Eredménykimutatása „A” változat

1.számú melléklet:

Képletgyűjtemény:

Befektetett eszközök fedezettsége I. (%) = Saját tőke / Befektetett eszközök

Befektetett eszközök fedezettsége II. (%) = Saját tőke + Hosszú lejáratú kötelezettségek / Befektetett eszközök

Tőkeellátottság (%) = Saját tőke / Források

Kötelezettségek aránya (%) = Kötelezettségek / Összes Forrás

Szállítók részarányának alakulása (%) = Szállítók / Rövid lejáratú kötelezettségek

Használhatósági fok (%) = Tárgyi eszközök könyv szerinti (nettó) értéke / Tárgyi eszközök bruttó értéke

Átlagos anyagtárolási idő (nap) = Anyagkészlet / 1 napi anyagköltség

Likviditási ráta (%) = Forgóeszközök / Rövid lejáratú kötelezettségek

Likviditási gyorsráta (%) = Forgóeszközök – Készletek / Rövid lejáratú kötelezettségek

Pénzeszköz- likviditás (%) = Pénzeszközök / Rövid lejáratú kötelezettségek

Dinamikus likviditás (%) = Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye / Rövid lejáratú kötelezettségek

Hitelfedezettség (%) = Követelések / Rövid lejáratú kötelezettségek

Nettó forgótőke (e Ft) = Forgóeszközök – Rövid lejáratú kötelezettségek

Átlagos vevő-futamidő (nap) = Követelések áruszállításból és szolgáltatásból- áfa / 1 napi értékesítés nettó árbevétele

Átlagos szállító-futamidő (nap) = Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból – áfa / 1 napi anyagjellegű ráfordítás

Vevőállomány forgási sebessége (fordulatban) = Értékesítés nettó árbevétele / Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)

Vevőállomány forgási ideje (nap) = 365 / vevők forgási sebessége

Szállítóállomány forgási sebessége (fordulatban) = Értékesítés nettó árbevétele / Szállítók

Szállítóállomány forgási ideje (nap) = 365 / szállítók forgási sebessége

Árbevétel arányos üzemi eredmény (%) = Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye / Értékesítés nettó árbevétele + Egyéb bevételek

Árbevétel arányos szokásos vállalkozási eredmény (%) = Szokásos vállalkozási eredmény / Értékesítés nettó árbevétele + egyéb bevételek + pénzügyi műveletek eredménye

Árbevétel arányos jövedelmezőség III. (%) = Adózás előtti eredmény / Összes árbevétel és bevétel

Tőkearányos üzemi eredmény (%) = Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye / Saját tőke

Tőkearányos szokásos vállalkozási eredmény (%) = Szokásos vállalkozási eredmény / Saját tőke

Tőkearányos adózott eredmény (%) = Adózott eredmény / Saját tőke

Tőkearányos mérleg szerinti eredmény /ROE/ (%) = Mérleg szerinti eredmény / Saját tőke

Eszközarányos jövedelmezőség I. (%) = Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye / Immateriális javak + Tárgyi eszközök

Eszközarányos jövedelmezőség II. (%) = Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye / Készletek

Eszközarányos jövedelmezőség III. (%) = Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye / Immateriális javak + Tárgyi eszközök + Készletek

Eszközarányos jövedelmezőség IV. (%) = Adózás előtti eredmény / Befektetett eszközök + Készletek

Eszközmegtérülési mutató /ROI/ (%) = Adózott eredmény / Eszközök összesen

Eszközarányos adózás előtti eredmény /ROA/ = Adózás előtti eredmény / Összes eszköz

1 főre jutó üzemi eredmény (%) = Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye / létszám

Bérrányos üzemi jövedelmezőség (%) = Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye /
Bérráfordítás

Élőmunka ráfordítás-arányos jövedelmezőség(%) = Értékesítés bruttó eredménye /
személyi jellegű ráfordítás

Komplex hatékonyság (%) = Nettó termelési érték / 0,5 * Eszközérték + 1,8 *
Bérráfordítás

Tárgyi eszköz hatékonyság (%) = Nettó termelési érték / Tárgyi eszközök

Készlethatékonyság (%) = Nettó termelési érték / Készletek

Tőkehatékonyság (%) = Bruttó termelési érték / Saját tőke

Bérhatékonyság (%) = Nettó termelési érték / Bérráfordítás

Élőmunka hatékonyság (%) = Bruttó termelési érték / Összes létszám

1 Ft bérráfordításra jutó nettó termelési érték (%) = Nettó termelési érték / Bérráfordítás

1 Ft személyi jellegű ráfordításra jutó nettó termelési érték (%) = Nettó termelési érték /
Személyi jellegű ráfordítás

2. számú melléklet:

Eszközök (aktívák) a Helltherm Bt. Egyszerűsített éves beszámoló Mérlege „A” változata alapján:

A Helltherm Bt. Egyszerűsített éves beszámoló Mérlege "A" változat			
Eszközök (aktívák) adatok e Ft-ban			
A tétel megnevezése	2012	2013	2014
A. Befektetett eszközök	29.995	35.704	40.631
I. Immateriális javak	0	0	0
II. Tárgyi eszközök	29.995	35.704	40.631
III. Befektetett pénzügyi eszközök	0	0	0
B. Forgóeszközök	27.733	28.087	48.152
I. Készletek	2.585	0	24.816
II. Követelések	24.483	22.948	22.797
III. Értékpapírok	0	0	0
IV. Pénzeszközök	665	5.139	539
C. Aktív időbeli elhatárolások	0	0	0
Eszközök összesen:	57.728	63.791	88.783

**Helltherm Bt. egyszerűsített éves beszámoló Mérlege „A” változat: Források
(passzívák)**

A Helltherm Bt. Egyszerűsített éves beszámoló Mérlege "A" változat			
Források (passzívák) adatok E Ft-ban			
A tétel megnevezése	2012	2013	2014
D. Saját tőke	44.926	48.280	51.740
I. Jegyzett tőke	17.000	17.000	17.000
II. Jegyzett, de be nem fizetett tőke	0	0	0
III. Tőketartalék	0	0	0
IV. Eredménytartalék	27.926	31.280	34.740
V. Lekötött tartalék	0	0	0
VI. Értékesítési tartalék	0	0	0
VII. Mérleg szerinti eredmény	0	0	0
E. Céltartalék	0	0	0
F. Kötelezettségek	12.802	15.511	36.658
I. Hátrasorolt Kötelezettségek	0	0	0
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0	0
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	12.802	15.511	36.658
G. passzív időbeli elhatárolások	0	0	0
Források összesen:	57.728	63.791	88.783

Eredménykimutatás:**A Helltherm Bt. Egyszerűsített éves beszámoló összköltség eljárással készített
Eredménykimutatása**

Eredménykimutatás "A" változat (adatok E Ft-ban)			
A tétel megnevezése	2012	2013	2014
I. Értékesítés nettó árbevétele	165.352	182.890	187.477
II. Aktivált saját teljesítmények értéke	0	0	0
III. Egyéb bevételek	4.071	2.862	4.204
IV. Anyagjellegű ráfordítások	127.113	147.023	152.880
V. Személyi jellegű ráfordítások	35.578	24.210	30.235
VI. Értékcsökkenési leírás	1.460	2.495	3.359
VII. Egyéb ráfordítások	1.250	8.305	1.580
A. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	4.022	3.719	3.627
VIII. Pénzügyi műveletek bevételei	4	8	408
IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai	0	0	190
B. Pénzügyi Műveletek Eredménye	4	8	218
C. Szokásos vállalkozási Eredmény	4.026	3.727	3.845
X. Rendkívüli bevételek	0	0	0
XI. Rendkívüli ráfordítások	0	0	0
D. Rendkívüli eredmény	0	0	0
E. Adózás előtti eredmény	4.026	3.727	3.845
XII. Adófizetési kötelezettség	403	373	385
F. Adózott Eredmény	3.623	3.354	3.460
G. Mérleg szerinti eredmény	0	0	0

SZERZŐI NYILATKOZAT

Alulírott, Árok Evelin büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei. A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam. Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerzés során.

Zalaegerszeg, 2015.május 19.

Árok Evelin SK.

hallgató aláírása

ÖSSZEFOGLALÁS

A Helltherm Bt. vagyoni-, pénzügyi és jövedelmi helyzetének vizsgálata a beszámolók alapján
szakdolgozat címe

Árok Evelin, nappali tagozat, pénzügy – számvitel szak, számvitel szakirány
Hallgató neve , tagozat/szak/szakirány

Szakdolgozatomban a Helltherm Bt. vagyoni-, pénzügyi és jövedelmi helyzetét elemeztem a 2012-től 2014-ig terjedő időszakban. A tanulmányaim során elsajátított ismeretek alapján, a vállalkozás mérlege, az eredménykimutatása, a főkönyvi kivonata, valamint az egyéb szakirodalmak segítettek az elemzésben, amely alapján levonhattam a konklúziót a cégről.

A Helltherm Bt. fő tevékenységként épület-asztalos szerkezet szerelésével és hőszigetelő nyílászárók gyártásával foglalkozik. Nagyon fontos, hogy a családok, vállalkozások olyan helyen töltsék a mindennapjaikat, ahol tökéletesen szigetelő ablakok és ajtók vannak, ezért a vállalkozás mindent megtesz annak érdekében, hogy maximálisan kielégítse az ügyfelek igényeit.

A számviteli politika ismertetése - amely egy fontos alappillére a Bt-nek – és az elméleti bemutatás után elemeztem a vállalkozás szakmai részét.

A szakmai elemzést a vagyoni helyzet vizsgálatával kezdtem, ahol megoszlási viszonyszámokkal elemeztem az eszközök és a források alakulását. Az eszközök között nagyrészt a befektetett eszközök, azokon belül is a tárgyi eszközök állnak túlnyomó többségben, mivel a vállalkozás a fő tevékenysége az épület-asztalos szerkezet gyártása, ezért nem váratlan, hogy a tárgyi eszközök értéke a legnagyobb. A forgóeszközök között a pénzeszközök és a készletek alakulásánál volt nagy ingadozás a 2013-as anyagvásárlás miatt. Ezen kívül még a kötelezettségeket, azon belül is a rövid lejáratú kötelezettségeket lehet megemlíteni, ami a szállítói tartozásokból és a rövid lejáratú hitelekkel tevődik össze, amelyek szintén növekvő tendenciát mutatnak 2012-től 2014-ig megállapítva. A hosszú távú eredményes vállalkozás fenntartása érdekében a társaságnak csökkentenie kell a kötelezettségeket. A saját tőke növelésével akarja kompenzálni a vállalkozás ezt a problémát.

A vagyonfedezettség eszközszerkezeti mutatókat lehet számolni, én a dolgozatomban a befektetett eszközök fedezetét számoltam kétféle formában. A tárgyi eszközök értéke jelentősen nőtt a 2014-ben megnyert pályázatnak köszönhetően, ami jelentősen

befolyásolta a befektetett eszközök fedezetének alakulását. A mutató csökkenő tendenciáját ki kell küszöbölni a termelékenység javulása érdekében. A tőkeszerkezeti mutatók közül számított tőkeellátottsági mutató is szintén csökkenést mutat, amely arra ad választ, hogy mekkora részben tartalmazza az összes forrás a saját tőkét. A vállalkozás nem vett igénybe idegen forrást. A kötelezettségek aránya teljes mértékben rövid lejáratú kötelezettségekből áll, ez további elemzést igényelt, ahol a szállítói részarány alakulását tartottam fontosnak. Mindkét mutató számításánál nőttek az értékek évről – évre. A mérlegtételek elemzése során a tárgyi eszköz állomány alakulását és a készletek alakulását elemeztem. A tárgyi eszköz állomány alakulását használhatósági fok mutató segítségével tudtam elemezni a készletek alakulásánál az átlagos anyagtarolási idő mutatóját számítottam.

A Helltherm Bt. pénzügyi helyzetének célja, hogy a vállalkozás pénzügyi lehetőségeit, fizetőképességét bemutassa, és elemezze. Ebből kifolyólag először likviditási mérleg segítségével elemeztem a pénzügyi helyzetét a vállalkozásnak, majd utána likviditási mutatókat számoltam. A likviditás érékelése megmutatta a vállalkozással kapcsolatban, hogy a forgóeszközök milyen mértékben fedezik a rövid lejáratú kötelezettségeket. Az eredmény alakulását elemeztem a következő fejezetben először a jövedelmezőségi helyzet, majd a gazdasági hatékonyság elemzésével.

Már a jövedelmi helyzet elemzésénél is láthatjuk a romlást. Az árbevétel arányos-, tőkearányos-, és élőmunka arányos jövedelmezőségi mutatókat számoltam, ahol jól látható, hogy mindegyik mutató értéke csökkent. A forgalomarányos jövedelmezőségnél a bevételekkel hasonlítottam össze az egyes eredménykategóriákat, az élőmunka arányos jövedelmezőségnél az üzemi eredményt vettem össze a létszámmal, valamint a bérköltséggel. Az üzemi (üzleti) tevékenység eredményének visszaesése miatt csökkent a jövedelmezőség mutatója.

Hatékonyságvizsgálatot is végeztem a vállalkozásnál, ahol komplex hatékonyságot, parciális hatékonyságot elemeztem. Komplex hatékonyság értéke sem alakult kedvezően, mert a mutató értéke nem érte el a 100%-ot egyik évben sem. Parciális hatékonyságon mutatói alapján is azt állapíthatjuk meg, hogy romlott az eredmény. Javíthatna a vállalkozás az eredmény alakulásán úgy, hogy növelné munka hatékonyságát, az értékesített mennyiséget, valamint az eladási árat.

Összességében az állapítható meg a Helltherm Bt. működését illetően, hogy stabil és eredményes, viszont a hatékonyság és jövedelmezőség vizsgálat a jövőben nagyobb odafigyelést igényel, amelyet a költségsökkentéssel, az árbevétel növeléssel és a munkaerő hatékonyságával érhet el a vállalkozás.